

Vekst og gjennomføringskraft

TØMRER MESTER
Trond Myhre AS

MOTORPOOL®
PEOPLE WITH PASSION FOR CARS

enetra
økonomi as

Testa Consulting
Innovation, strategy & engineering

 CBINorge

NOBIT

SATEBA =

 MP Truck Design AS
Creativity makes the Difference

VEKSTBAROMETER for Ringeriksregionen

SpareBank
RINGERIKE HADELAND **1** Bank
Eiendom
Regnskap

LSN Universitetet
i Sørøst-Norge

RINGERIKE
NÆRINGS
FORENING

2025

FOTO:

Forside: Montasje: Ann Kristin Støveren, Futuria/Envato
Side 3: Kenneth Haugen, Akari
Side 4: Ann Kristin Støveren, Futuria
Side 7: Kenneth Haugen, Akari
Side 8: Kraft pizzeria
Side 9: Ann Kristin Støveren, Futuria
Beform
Side 10: Trønrod Eiendom
Ringerike Næringsforening
Side 11: Kenneth Haugen, Akari
Side 12: XPND
Side 14: Kenneth Haugen, Akari
Side 15: Kenneth Haugen, Akari
Side 16: Ann Kristin Støveren, Futuria
Linn Marie Hallum, Hønefoss BY
Side 19: Ann Kristin Støveren, Futuria
Side 20: Kenneth Haugen, Akari
Side 21: Aleksander Berge, Ringerikes Blad
Side 25: Ann Kristin Støveren, Futuria
Side 28: Kenneth Haugen, Akari
Side 29: Ann Kristin Støveren, Futuria
Kenneth Haugen, Akari
Side 31: Ann Kristin Støveren, Futuria
Side 32: Kenneth Haugen, Akari
Side 34: Kenneth Haugen, Akari
Side 35: Kenneth Haugen, Akari
Side 37: Motorpool
Side 39: Ann Kristin Støveren, Futuria
Side 41: Kenneth Haugen, Akari
Side 43: Ann Kristin Støveren, Futuria
Side 45: Kira Bukina, Hønefoss BY
Side 46: Kira Bukina, Hønefoss BY
Side 49: Ann Kristin Støveren, Futuria
Side 50: Ann Kristin Støveren, Futuria
Side 51: Kira Bukina, Hønefoss BY
Side 53: Kenneth Haugen, Akari
Side 54: Kenneth Haugen, Akari
Side 55: Nor IT
Side 56: Kenneth Haugen, Akari
Side 57: Skjermdump USN campus Hønefoss

PRODUKSJON:

akari.no/Marianne Fure Tangen

Denne rapporten er skrevet av Steinar Aasnæss og Ajmal Hefeez,
Universitetet i Sørøst-Norge, Campus Hønefoss.

Tekstbidrag fra Jørgen Moe Ringerike Næringsforening,
Annette Brunstad Ringerike kommune,
Ida Kathrine Michelsen NAV Ringerike,
Per Erik Henriksen Sirius ACT og
Anne Kat Håskjold MER Innovasjon.

Innhold

Sammendrag	4
Positive trekk	8
Status vekst og utvikling i Ringeriksregionen	12
Kommunens frie inntekter	14
Median husholdningsinntekt	16
Befolkning	18
Arbeidsplasser	20
Verdiskaping	26
Sysselsetting	28
Næringslivets forventninger til 2025	30
Hva gjør Norges raste vekstbedrifter?	36
Hvordan får vi flere av landets raste vekstbedrifter i Ringeriksregionen?	40
Vekstvinnene	42
Hvordan får de det til?	44
Gasellene i Ringeriksregionen satser på bærekraft	50
Nor IT: Gasellevirksomhet fra Hønefoss	52
Planbarometre for Ringeriksregionen	56

Sammendrag

VEKST OG GJENNOMFØRINGSKRAFT

Ringeriksregionen* er og skal være et godt sted å bo, jobbe og leve. Regionen byr på mange muligheter for vekst og utvikling, som danner grunnlag for store ambisjoner i regionen for vekst i arbeidsplasser og befolkning. Fortsatt vekst sikrer at Ringeriksregionen vil fortsette å være et godt sted å bo, jobbe og leve.

Kommunenes økonomiske handlingsrom for å skape offentlig velferd er imidlertid stabilt og beskjedent. Husholdningsinntektene i Ringerike og Jevnaker ligger også stabilt godt under landsgjennomsnittet. Veksten i verdiskaping og arbeidsplasser i regionen, som kan bedre på dette, uteblir.

30 gasellebedrifter i regionen har imidlertid doblet sin omsetning gjennom de siste fire årene. Dette er virksomheter med vekstambisjoner og gjennomføringskraft. Disse viser at det er godt mulig å vokse, skape flere arbeidsplasser og bidra til økt velferd og verdiskaping med de muligheter og utfordringer som finnes i regionen.

Hvilke forventninger har næringslivslederne til vekst i 2025? Hvordan jobber virksomhetene med å skape vekst i regionen og hva kan vi lære av gassellevirksomhetene?

110 regionale næringslivsledere har svart på spørsmål om dette. Blant disse er 18 næringslivsledere i gasellebedrifter i regionen. Med Gaselle-studien til NoA Consulting** som bakteppe har vi også studert hvordan virksomhetene i Ringeriksregionen jobber i forhold til virksomheter ellers i landet.

” SpareBank 1 Ringerike Hadeland vil bidra til å skape vekst i regionen. Derfor deltar vi i utviklingen av Vekstbarometeret.

Bjørn Rune Rindal; Adm. banksjef i SpareBank 1 Ringerike Hadeland

VEKSTBAROMETERET 2025

Vekstbarometeret overvåker næringsutvikling og vekst sett opp mot velferd og gode levekår, som et grunnlag for næringsmessige og politiske valg og prioriteringer. Næringspolitisk strategi for Ringeriksregionen inneholder seks strategiske satsingsområder for å bidra til å nå målet om flere arbeidsplasser med høyere verdiskaping.

Regionen har samlet sett, og også sett i et nasjonalt perspektiv, lav verdiskaping. Dette medfører lavere husholdningsinntekt, skatteinngang og muligheter for privat og offentlig velferd. Ringerike, Hole og Jevnaker som denne rapporten av Vekstbarometeret omhandler og omtales som Ringeriksregionen, har riktignok ulike utfordringer. Hole kommune skiller seg ut med betydelig bedre skatteinngang med tilhørende bedre muligheter for privat og offentlig velferd. På tross av en større skatteinngang enn de øvrige kommunene i regionen opplever Hole kommune også betydelige utfordringer med å finansiere kommunale tjenester og velferd.

Velferd

Husholdningsinntekten gir grunnlag for privatøkonomisk velferd. Historisk har median husholdningsinntekt i Ringerike og Jevnaker ligget under landsgjennomsnittet. En ytterligere nedgang i 2023 bidrar til å forsterke en fallende trend. Husstandene i Hole økte sin inntekt og styrket med det en økende trend.

Vekst

Befolkningen i Ringeriksregionen økte med 295 personer i 2024. Befolkningsveksten var på 0,6 % og på samme nivå som i 2023. Veksten er noe lavere enn landsgjennomsnittet på 0,8 %. Veksten er langt lavere enn ønskelig og lavere enn hva som må til for å kunne møte utfordringene med en aldrende befolkning og økte omsorgsbehov. Mens innvandring bidro mest til

befolkningsveksten i 2023 var det innenlands flytting som bidro sterkest til befolkningsveksten i 2024.

Antallet arbeidsplasser i Ringeriksregionen gikk for andre året på rad ned med en reduksjon i 2024 på 101. Dette skjer etter flere år med positiv utvikling. Størst fall i antall arbeidsplasser finner vi innen bygge- og anleggsvirksomhet og industri. Vekst i arbeidsplasser finner vi innen helse- og sosialtjenester og ulike tjenesteytende næringer. Siden 2016 har regionen hatt en vekst på 906 arbeidsplasser. Flest arbeidsplasser er skapt i Ringerike. Regionen har ikke nådd målet om å skape en ny arbeidsplass pr. andre netto nye innbygger.

Verdiskapingen i regionen viste en økning for de tre kommunene i 2023. Dette gjenspeiles også gjennom en svak, men stigende trend siden 2019. Samlet verdiskaping i regionen er fortsatt for svak til å kunne løfte mulighetene for privat og offentlig velferd i regionen.

Antallet sysselsatte i Ringeriksregionen økte beskjedent med 42 personer i 2024. Regionen har en lavere prosentvis vekst i sysselsettingen sett opp mot kommuner som det er naturlig å sammenligne seg med. En svak vekst i sysselsettingen gjennom 2024 tilsier sammen med færre arbeidsplasser, en økt utpendling fra regionen.

Forventninger

Trenden med fallende optimisme og pessimisme om utviklingen for egen virksomhet er snudd. Næringslivslederne i distriktet ser nå mer positivt på utviklingen i 2025. De forventer imidlertid både lavere lønnsomhet og endring i antall ansatte enn næringslivslederne ellers i landet. Samlet sett har utviklingen i 2024 blitt noe svakere enn hva næringslivslederne forventet ved inngangen til fjoråret.

* Ringeriksregionen; I denne rapporten en felles betegnelse på kommunene Ringerike, Hole og Jevnaker

** NoA Consulting; NoA Consulting kombinerer strategiutvikling med gjennomføringskraft for å skape bærekraftig vekst. De er eksperter innen lønnsom posisjonering, kommersiell strategi og forretningsinnovasjon.

Gjennomføringskraft

30 gasselvirksomheter er lokalisert i regionen. Disse har doblet omsetningen gjennom de siste fire årene. Et tjuetalls eksempler på positive trekk viser sammen med gasselvirksomhetene at det er godt mulig å vokse, skape flere arbeidsplasser og bidra til økt velferd og verdiskaping i regionen.

Virksomhetene er godt representert innen verdiskapingsnæringene som spesielt bidrar til økt verdiskaping f.eks. innen finans, IT, økonomi. Vi finner også mange virksomheter innen industri, bygg og anlegg samt handel. Virksomheter som er viktige for vekst i arbeidsplasser og for bo- og bostedsattraktivitet.

VIRKSOMHETENE:

- Har en høyere andel kompetanse i ledergruppen innen salg, økonomi, markedsføring og innovasjon
- Opplever en mindre familiepreget bedriftskultur og i større grad en bedriftskultur preget av ambisjoner og lagfølelse

- Lar kundenes behov styre produktutvikling og strategi. De involverer kundene i samskapning og tilpasning av produkter og tjenester. Kundenes behov er også førende for bærekraftig innovasjon.
- Har målgruppeutvidelse og salg til nye kundegrupper sammen med bærekraft, som den viktigste strategien for vekst.
- Opplever tilgang til kapital, talent og menneskelige ressurser som det viktigste bidraget til vekst.
- Ser muligheter gjennom en bærekraftig vekst, og opplever at satsing på bærekraft øker lønnsomheten uten at krav til bærekraftig drift påvirker virksomheten.

Planbarometer for Ringeriksregionen

Ringeriksregionen er og skal være en næringsvennlig region. Planbarometeret skal bidra til styrket regionalt samarbeid, en god samhandling mellom kommunale myndigheter, forslagsstillere og politikere som igjen skal lede frem til gode planprosesser.

Planbarometeret lanseres i mai.

” I en verden preget av stadig skiftende landskap og uforutsette problemer er kunnskap vårt viktigste kompass. Med Vekstbarometeret tar vi et solid skritt inn i framtiden, hvor vitenskap, kunnskap og innsikt gir retning til våre prioriteringer og valg. Vekstbarometeret har lenge vært vår trofaste veiviser.

Jørgen Moe; Daglig leder Ringerike Næringsforening

Positive trekk

Regionen har over tid hatt en stigende trend i antall arbeidsplasser. En nedgang i antall arbeidsplasser de to siste årene rokker ikke ved en positiv trend. Her får du eksempler på den positive utviklingen innen nærings- og samfunnsliv i Ringeriksregionen det siste året.

➤ ReMadrass – fra avfall til ressurs

GJENBRUK OG GRØNN INNOVASJON I PRAKSIS

I januar 2024 ble ReMadrass AS etablert på Bergermoen, Jevnaker. Fabrikken gir nytt liv til brukte madrasser og har allerede inngått samarbeid med aktører som HRA, IKEA og Oslo kommune. I 2025 utvides anlegget med både reparasjons- og gjenvinningslinje – med mål om å gjenvinne over 90 prosent av en madrass. ReMadrass er et konkret eksempel på hvordan grønn industri kan kombinere sirkulærøkonomi og nye arbeidsplasser.

➤ Nasjonalt vedtak kan sikre FRE16

RINGERIKSBANEN OG NY E16 – FELLESPROSJEKT VEDTATT I STORTINGET

Juni 2024 markerte et historisk gjennombrudd for infrastruktur i regionen. Da vedtok Stortinget at Ringeriksbanen og E16 Skaret–Hønefoss skal realiseres som ett fellesprosjekt – FRE16.

➤ Hardraade Vikingskipforening på Sundvollstranda

Et ekte vikingskip bygges og ferdigstilles i disse dager på Sundvollstranda. Etter utallige timer med frivillig innsats og et brennende engasjement for lokal historie, sjøsettes skipet 30. august på Steinsfjorden. Sjøsettingen gir muligheter til å oppleve hvordan vikingene seilte for tusen år siden. Besøkende er ventet fra fjern og nær.

➤ Ny Ringerike transformatorstasjon – avgjørende grep for kraft og vekst

STATNETT PRIORITERER RINGERIKSTRAFOEN PÅ KILEMOEN

For å møte etterspørselen fra kraftkrevende industri som Vow, AQ Compute og Billerud, planlegger Statnett en ny transformatorstasjon på Kilemoen til én milliard kroner. En midlertidig kapasitetsøkning på 45 MW er allerede vedtatt, og investeringsbeslutningen for den nye stasjonen er ventet i 2025. Dette er kritisk infrastruktur for fremtidig næringsutvikling.

➤ Kraftgutta AS har tatt fossenpizza til nye høyder

Norges mest solgte pizza innen premium-segmentet i dagligvarebransjen har råvarer fra ASK Spekehus. Du finner den i frysedisken til Meny, Spar og Joker over hele landet. Pizzaen lages på Helgelandsmoen. Kraftgutta er nå klare for å ta det danske markedet med tilsvarende konsept som i Norge.

➤ Etablererveiledningstjenesten for Ringeriksregionen

SAMARBEID FOR BÆREKRAFTIG UTVIKLING: SIRIUS ACT OG MER INNOVASJON

To sentrale aktører som sammen bidrar til å utvikle vekstbedrifter – med eller uten et eksplisitt innovasjonsfokus. De legger til rette for entreprenørskap og forretningsutvikling som både styrker enkeltbedrifter og bygger robuste økosystemer av kompetanse og ressurser. Kombinasjonen av Sirius ACTs støtte til tidligfasegründere og MER Innovasjons spisskompetanse innen strategi og vekst, gir unike muligheter for virksomheter i ulike utviklingsfaser. Sirius ACT opplever en økende tilstrømning av gründere som ønsker bistand til etablering av virksomhet. Mange av disse har nå god lønnsomhet og ansetter nye medarbeidere.

➤ NAV bidrar til arbeidsinkludering og rekruttering

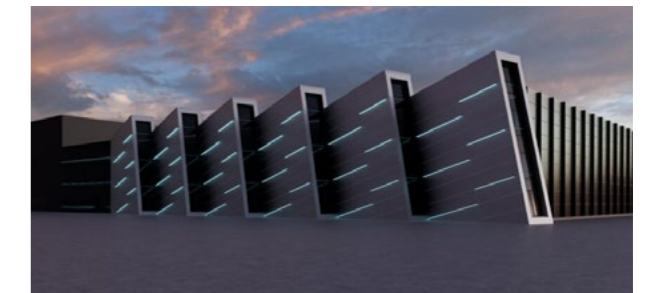
NAV har et tydelig fokus på å kvalifisere folk til arbeidslivet gjennom utdanning og opplæring. I løpet av første halvår 2024 har 20 personer gått fra NAV-ytelser til arbeid etter endt utdanning. 10 av disse har tatt høyere utdanning og 10 har tatt yrkesfaglig utdanning. NAV Ringerike formidlet totalt 289 arbeidssøkere ut i jobb i 2024. Med arbeidssøkere mener vi personer som trenger bistand fra NAV for å komme seg i jobb. Per april 2025 har NAV Ringerike, Hole og Jevnaker registrert 83 ordinære arbeidssøkere med høyere utdanning innen, IT, finans/økonomi, forskning, medisin, markedsføring mm. og 54 arbeidssøkere med fagskoleutdanning.

➤ AKA vokser internasjonalt – forankret i Hønefoss

EIENDOMSÅKTØR MED BASE I REGIONEN OG BLIKKET RETTET UTOVER

AKA har gjennom sitt deleide selskap DK Retail Invest AS kjøpt 58 REMA 1000-eiendommer i Danmark og passerte med det 1 milliard kroner i årlige leieinntekter. Investeringen styrker både selskapets og regionens posisjon, og synliggjør hvordan lokale selskaper kan vokse internasjonalt uten å gi slipp på lokal forankring.

➤ Reform – bærekraft i praksis

NYE LOKALER GIR ØKT KAPASITET OG GRØNNERE PRODUKSJON

Beform er i ferd med å flytte inn i 6700 kvm nye lokaler på Eggemoen. Bygget er et forbildeprosjekt for bærekraft, med solceller, varmegjenvinning og resirkulerte byggematerialer. Virksomheten produserer blant annet deler til Swix-staver. Den nye satsingen vil gi både arbeidsplasser og økt aktivitet i leverandørindustrien.

➤ Nymoen–Eggemoen – første skritt mot ny vei

E16-UTVIDELSE GIR HÅP OM BEDRE FLYT OG TRYGGERE LOKALSAMFUNN

Statens vegvesen har satt av fem millioner kroner til å starte reguleringsarbeid for ny E16 mellom Nymoen og Eggemoen. En vedtatt kommunedelplan ligger til grunn for veien som vil gi mindre trafikk gjennom Haugsbygd og Hønefoss sentrum.

➤ **T & G Elektro bygger ut – flere ansatte**

VEKST I ÅDAL GIR HÅP OM NYE ARBEIDSPLASSE

På Nes i Ådal bygger T & G Elektro ut lokalene med 1100 kvm. Innflytting skjer våren 2025, og veksten gir behov for flere ansatte.

➤ **AQ Compute – datasenter for fremtiden**

AQ Compute åpnet i januar 2024 sitt første datasenter i Hønefoss med strøm fra vannkraft og planer for lokal bruk av overskuddsvarme. Virksomheten har varslet en utvidelse på 15 MW og fått inn Bain Capital som hovedeier.

➤ **Norwegian Aero Solutions til Eggemoen**

50 NYE ARBEIDSPLASSE PÅ FEM ÅR

Norwegian Aero Solutions etablerer seg på Eggemoen med mål om over 50 nye arbeidsplasser. Bak virksomheten står blant andre Bjørn Kjos.

➤ **Utdanningstilbudet bevart – etter folkelig mobilisering**

Etter varslede kutt i videregående tilbud høsten 2024, mobiliserte lokalsamfunnet. Resultatet: Musikklinja, dronfag, helsearbeiderfag og KDA består. Det gir bedre forutsetninger for rekruttering og kompetansebygging lokalt.

➤ **Lloyds Hønefoss – godkjent og på vei**

Etter endelig godkjenning fra Statsforvalteren kan utviklingen av Lloyds Hønefoss starte. Prosjektet kombinerer næringslokaler og bevaring av historiske bygg og vil være et tydelig løft for næringsutvikling og sentrum.

➤ **Trainee Ringerike – rekordår i 2024**

STØRRE KULL OG HØYERE AMBISJONER

Trainee-programmet til RNF og USN opplevde rekordopptak i 2024, med 21 traineer i regionen. Programmet er blitt en viktig bro mellom utdanning og næringsliv – og tiltrekker unge hoder til regionen.

➤ **Vekstprogrammet – 60 MNOK tilgjengelig for vekstbedrifter**

Sparebank 1 næringsstiftelse og Vekstprogrammet for Ringeriksregionen har gjort 60 millioner kroner tilgjengelig som egenkapital for selskaper i vekst. Dette gir tilgang på risikovillig kapital og bedre vekstvilkår for framtidens verdiskaping.

➤ **Nytt museumsbygg på Kistefos – internasjonal prestisje**

Stiftelsen Kistefos-Museet har invitert til arkitektkonkurranse for nytt museumsbygg. Åtte finalister skal velges våren 2025. Bygget vil styrke Kistefos' posisjon internasjonalt og bli et permanent hjem for Sveaas' samling.

➤ **Vinproduksjon på Thorbjørnrud – første innhøsting**

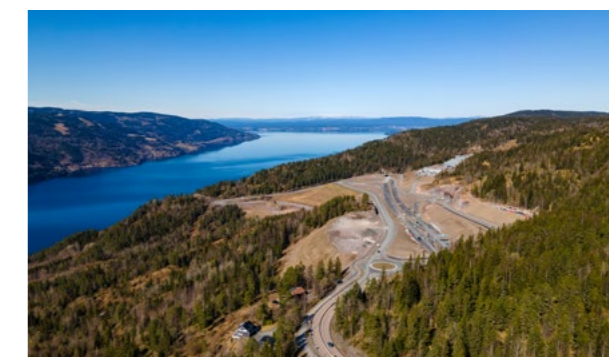
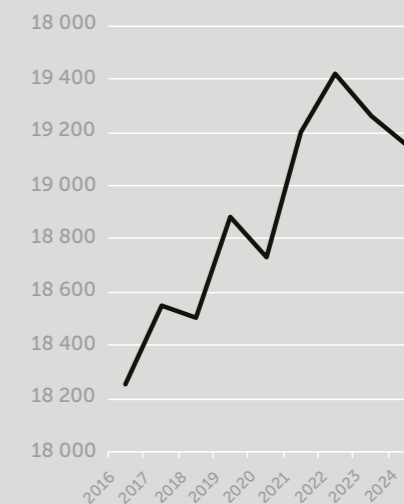
6000 VINRANKER OG AMBISJON OM 20.000 FLASKER ÅRLIG

Thorbjørnrud Hotell på Jevnaker høstet druer for første gang i 2024 og i år skal det produseres 5000 flasker vin. Ambisjonen er å nå 20.000 flasker årlig.

➤ **RingHall-alliansen – sammen for gjennomslag**

RingHall-alliansen ble etablert for å sikre politisk gjennomslag for E16 og Ringeriksbanen. Med støtte fra kommuner, næringsliv og fylkeskommune har alliansen gitt ny styrke til arbeidet for å realisere en framfidsrettet Bergensbane.

Antall arbeidsplasser i Ringeriksregionen 2016 -2024

” Regionen har over tid hatt en stigende trend i antall arbeidsplasser

Status for vekst og utvikling i Ringeriksregionen

Ringeriksregionen skal være et godt sted å bo, leve, jobbe og drive næringsvirksomhet. All utvikling i regionen må ha som mål å bidra til dette. Vekst er ikke et mål i seg selv. Vekst er imidlertid nødvendig for å kunne gi grunnlag for gode levekår og høy velferd for de personene som i dag og i framtiden skal bo i Ringerike, Hole og Jevnaker.

I alt arbeidet med å skape vekst i regionen er det imidlertid viktig å beholde oppmerksomheten på om opplevd vekst i realiteten bidrar til å skape

høyere velferd og gode levekår for innbyggerne i Ringeriksregionen.

Kommunens frie inntekter

Kommunens frie inntekter forteller hva kommunestyret disponerer av midler til å skape kommunal offentlig velferd i kommunen. De frie inntektene består av skatteinntekter og rammetilskudd. Skatteinntektene til kommunene består av skatt på inntekt, formue og eiendom.

Median husholdningsinntekt

Median husholdningsinntekt er inntekten til den husholdningen hvor halvparten av husholdningene i kommunen har større inntekt og hvor den andre halvparten har en lavere inntekt. Median husholdningsinntekt forteller hva kommunens husholdninger kan kjøpe av privat velferd som f.eks. varer og tjenester, bolig og ferier.

KOMMUNENES FRIE INNTEKTER

Ringerike, Hole og Jevnaker har gjennom de siste årene hatt vekst i frie kommunale inntekter pr. innbygger. Veksten er størst i Hole, mens Ringerike og Jevnaker har hatt en svakere utvikling enn ønskelig, men som likevel er på linje med kommuner som det er naturlig å sammenlikne dem med.

HOLE KOMMUNE HADDE EN SKATTEINNGANG PÅ 117 % AV LANDSGJENNOMSNIET I 2024.

Tilsvarende skatteinngangen for Ringerike og Jevnaker var på henholdsvis 86 % og 83 %. Skatteinngangen sett opp mot landsgjennomsnittet har vist liten endring det siste året. Økt skatteinngang vil kunne gi bedre muligheter for økt kommunal velferd. Inntektsutjevning og statens rammetilskudd til kommunene sørger for at ingen kommuner ender opp med en skatteinngang under 95 %. For Ringerike og Jevnaker medfører det at rammetilskuddet fra staten sørger for at kommunene hvert år ender med en skatteinngang på 95 % av landsgjennomsnittet. For å komme opp på dette nivået fikk kommunene Ringerike og Jevnaker tilførte henholdsvis 110 og 33 mill. kr i netto inntektsutjevning i 2024. Hole ble trukket 32 mill. kr i inntektsutjevningen. Dette medfører at Hole etter inntektsutjevningen sitter igjen med en skatteinngang på 106 % av landsgjennomsnittet. Gjennomsnittlig skatteinngang pr. innbygger for landet var i 2024 på kr 38 444.

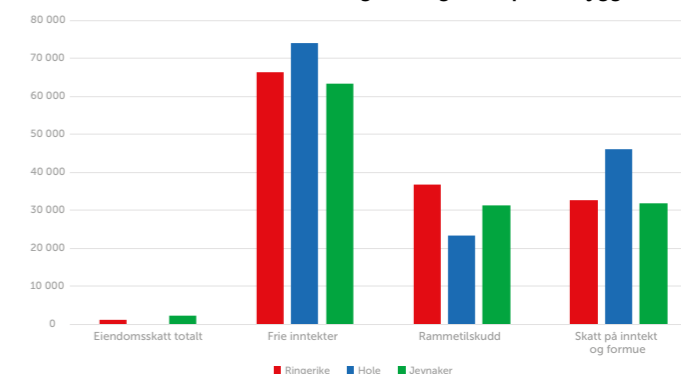
HOLE HAR HØYEST KOMMUNALØKONOMISK HANDLINGSROM i regionen, og som følge av høye skatteinntekter.

En stor del av skatteytterne har inntekt som er sterkt påvirket av de økonomiske konjunktorene. Dette medfører store svingninger i skatteinntektene og tilhørende usikkerhet knyttet til kommunaløkonomisk planlegging. Figuren til høyre, viser at Hole kommune har det beste kommunaløkonomiske handlingsrommet og at utviklingen det siste året forsterker dette forholdet. Vi ser av figuren også at Modum følger eksakt samme forløp som Ringerike og Jevnaker. Krødsherad er en liten kommune som gjennom de siste 15 årene har bedret sitt kommunaløkonomiske handlingsrom betydelig. Krødsherad har også en skatteinngang på linje med landsgjennomsnittet.

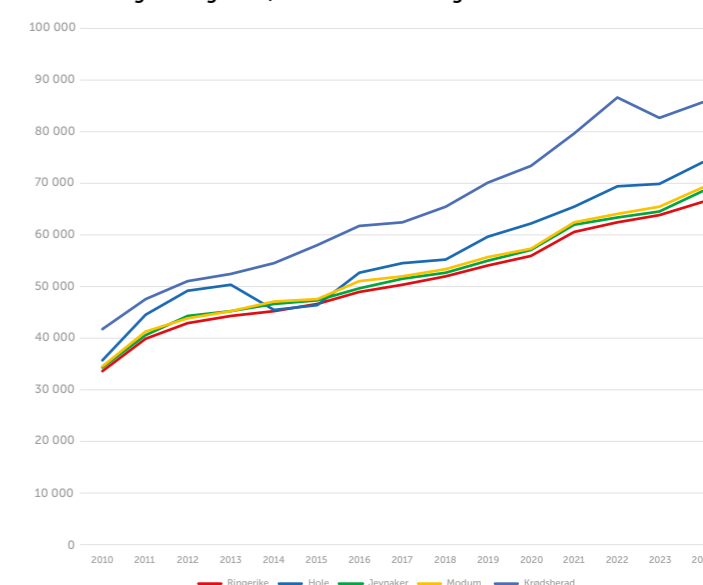
Figuren viser hvordan samlede frie inntekter består av summen av skatt på inntekt og formue, rammetilskudd og eiendomsskatt. Hole har den største skatteinngangen, det laveste rammetilskuddet og gjennom sine frie inntekter, det største kommunaløkonomiske handlingsrommet. De folkevalgte i Hole disponerer rundt kr 10 000 pr innbygger mer enn hva de folkevalgte i Jevnaker kommune har til disposisjon for å legge til rette for kommunal velferd.

Kommunale frie inntekter Ringeriksregionen pr. innbygger 2024

” Hole kommune har det beste kommunaløkonomiske handlingsrommet og utviklingen siste år styrker dette forholdet.

Kommunale frie inntekter, pr. innbygger. Ringeriksregionen, inkludert Modum og Krødsherad 2008 - 2024

PERSPEKTIV:

Lav skatteinngang og ingen vekst opp mot landsgjennomsnittet.

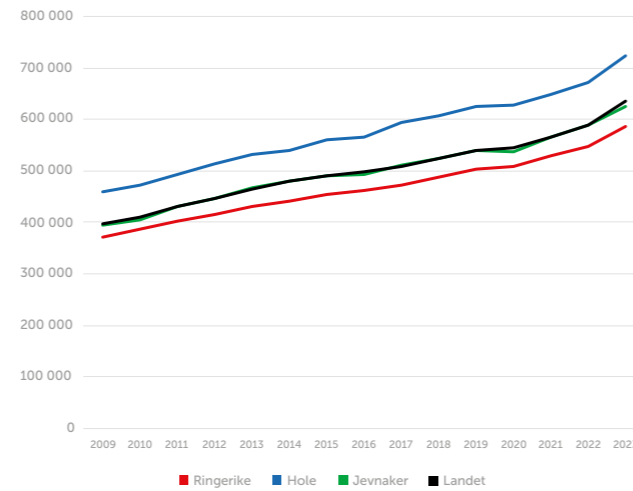
MEDIAN HUSHOLDNINGSSINNTTEKT

Husholdningene i Ringeriksregionen økte sine inntekter i 2023. Med det økte også det privatøkonomiske handlingsrommet.

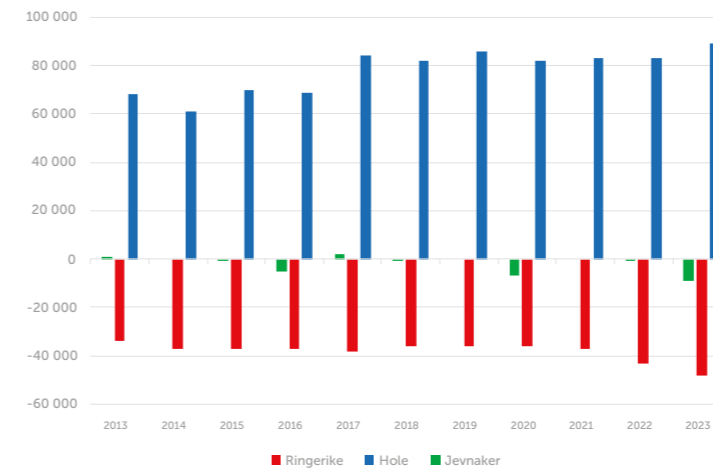
DET RELATIVE BILDE FRA TIDLIGERE ÅR år står ved lag ved at husholdningene i Hole har rundt kr 89 000 mer enn landsgjennomsnittet til privat velferd. Husholdningene i Jevnaker har i gjennomsnitt kr 9 000 under landsgjennomsnittet på kr 635 000 til privat velferd etter skatt. Etter flere år med en inntekt rundt kr 36 000 under landsgjennomsnittet har husholdningsinntekten i Ringerike hatt en fallende trend og lå i 2023 på kr 48 000 under landsgjennomsnittet.

Husholdningsinntekten i Ringerike ligger 48.000,- under landsgjennomsnittet.

Median husholdningsinntekt etter skatt
Ringerike, Hole, Jevnaker og landet

Median husholdningsinntekt etter skatt
- avvik fra landet - Ringerike, Hole og Jevnaker

HOVEDUTFORDRING:

Over tid følger regionen de nasjonale trendene. Dette betyr også at det er få om ingen næringsmessige eller demografiske krefter som tydelig bidrar til å løfte den privatøkonomiske velferden i Ringerike og Jevnaker ut over hva den generelle økonomien i Norge bidrar til.

BEFOLKNING

Befolkningen økte med 295 personer i Ringeriksregionen i 2024. Dette tilsvarer en befolkningsvekst på 0,6 %. Veksten er noe lavere enn landsgjennomsnittet på 0,8 %, og langt lavere enn ønskelig. Veksten er lavere enn hva som må til for å kunne møte utfordringene med en aldrende befolkning og økte omsorgsbehov. Mens innvandring bidro mest til befolkningsveksten i 2023 var det innenlands flytting som bidro sterkest til befolkningsveksten i 2024.

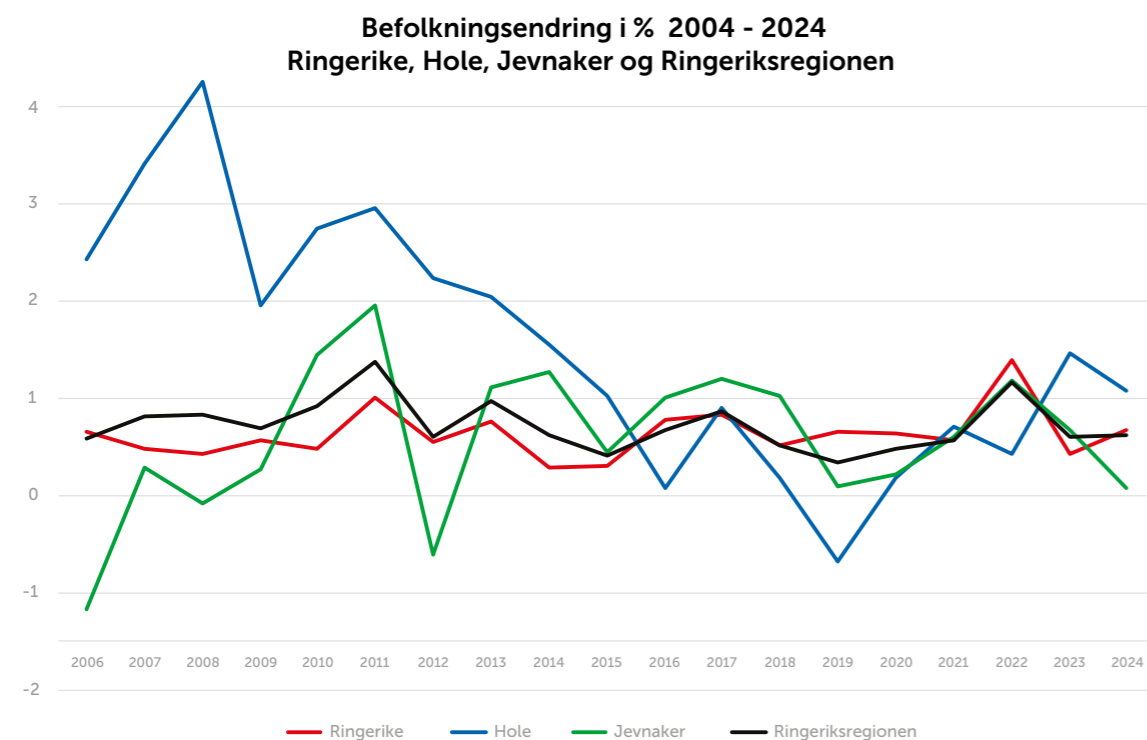
RINGERIKSREGIONEN HADDE VED UTGANGEN 2024 EN BEFOLKNING PÅ 47 925 (47 630) PERSONER.

I løpet av det siste året har befolkningen samlet i regionen økt med 295 mot en vekst på 286 personer i 2023. I Ringerike og Hole har veksten vært på

henholdsvis 212 og 76, mens Jevnaker opplevde en beskjeden vekst på 6 personer.

Befolkningen i regionen er fordelt som følger; Ringerike 31 793, Hole 7 065 og Jevnaker 7 043.

PERSPEKTIV: Befolkningsvekst langt under målet på 1,5 %

Hvorfor befolkningsvekst?

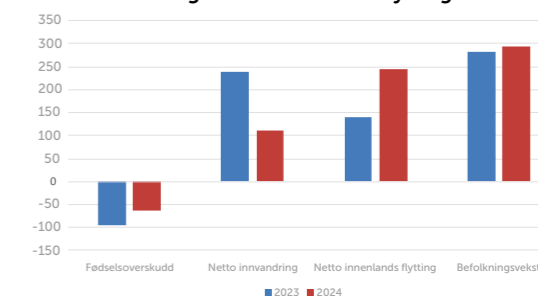
Samlet har Ringeriksregionen hatt en svak befolkningsvekst og lavt fødselsoverskudd. Konsekvensen har vært at gjennomsnittsalderen har økt og andelen yrkesaktive har gått ned i forhold til andelen eldre med omsorgsbehov. For å sikre gode levekår og høy velferd

er det viktig med en sunn balanse mellom gamle og unge, yrkesaktive og personer med omsorgsbehov. Ringeriksregionen trenger flere unge yrkesaktive som gjennom arbeid, inntekt og skatt bidrar til høyere verdiskaping og forbedrede kommunale tjenester og tilbud.

Ringerike kommune har hatt ambisjoner om en vekst på 10 000 innbyggere innen 2043. Hole og Jevnaker har mål om en årlig befolkningsvekst på henholdsvis 2% og 1,5%. Dette vil kreve en årlig befolkningsvekst i regionen på rundt 660 personer tilsvarende 1,5 %. En samlet befolkningsvekst på 295, tilsvarende 0,6 % i regionen i 2024 og 2023 forteller at befolkningsveksten har vært lavere enn målet.

Mens innvandring bidro mest til befolkningsveksten i 2023 ser vi av figuren under at i 2024 var det innenlands flytting som bidro sterkest til befolkningsveksten.

Befolkningsvekst Ringeriksregionen 2023 - 2024
Sum av fødselsoverskudd, netto innvandring og netto innenlands flytting

” En svak befolkningsvekst følger sammen med en nedgang i arbeidsplasser i regionen

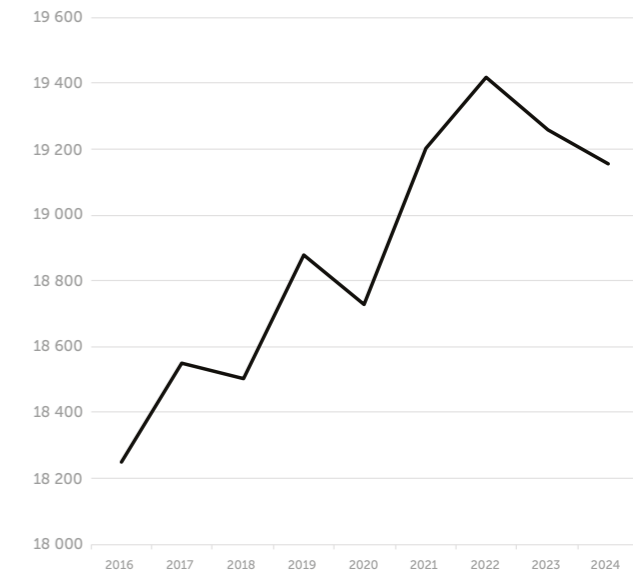
ARBEIDSPLASSE

Etter flere år med en positiv utvikling i antallet arbeidsplasser i Ringeriksregionen oppleves nå en nedgang i antallet arbeidsplasser som i 2024 var på 101. Størst fall i antall arbeidsplasser finner vi innen bygge- og anleggsvirksomhet og industri. Vekst i arbeidsplasser finner vi innen helse- og sosialtjenester og ulike tjenesteytende næringer. Siden 2016 har regionen hatt en vekst på 906 arbeidsplasser. Flest nye arbeidsplasser er kommet til i Ringerike kommune.

UTVIKLINGEN I REGIONEN må også sees i lys av regjeringens økonomiske politikk og sentralbankens rentesetting som begge har som mål å redusere aktiviteten i økonomien for å bidra til redusert inflasjon. Til forskjell fra 2023 var det i Ringerike en vekst i antall arbeidsplasser på 75 mens Hole og Jevnaker opplevde en nedgang i antall arbeidsplasser på henholdsvis 156 og 20.

Antall arbeidsplasser i Ringeriksregionen 2016 -2024

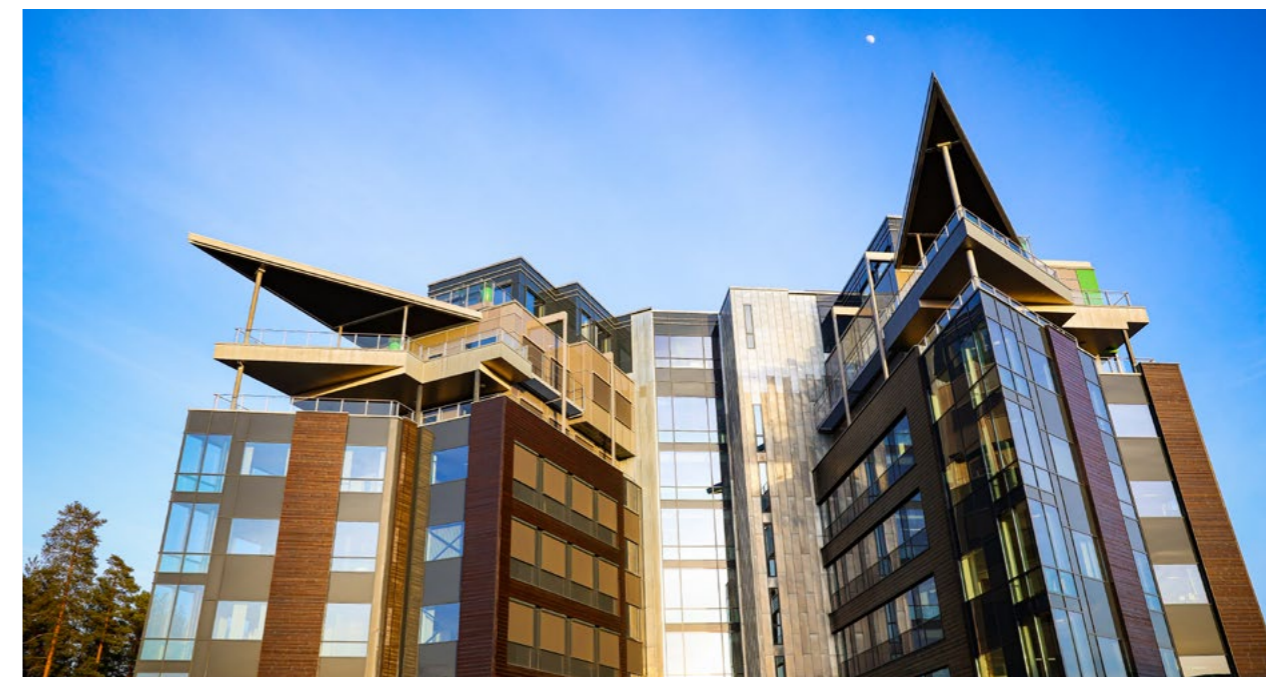
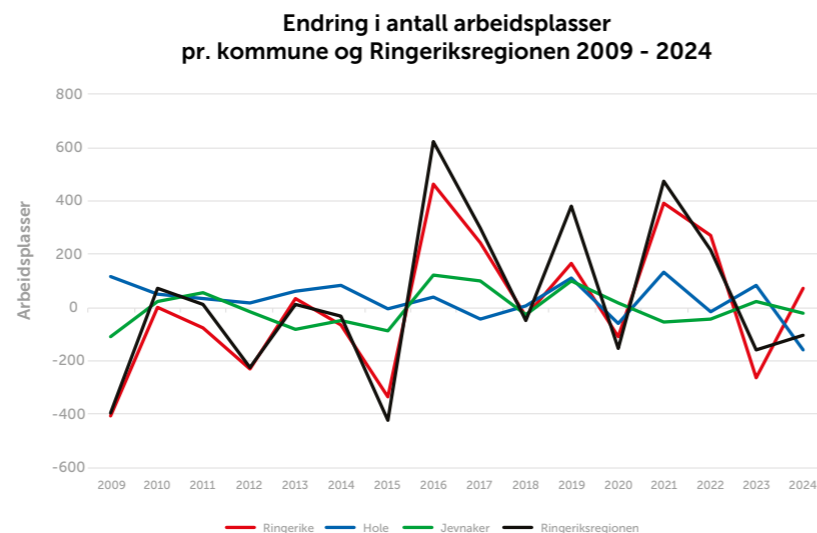

Hvorfor vekst i arbeidsplasser?

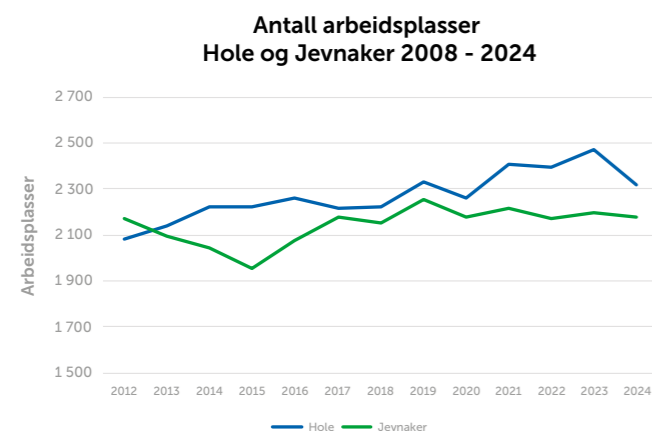
Arbeidsplasser er viktig for verdiskapingen og for å beholde og trekke til seg mennesker som ønsker å bo i kommunen. Kort vei til arbeids-

plassen er også positivt for livskvaliteten og miljøet. Hva slags arbeidsplasser som finnes i kommunen bestemmer også hvilke grupper mennesker som flytter til kommunen.

Ringerike, Hole og Jevnaker er en felles bo- og arbeidsmarkedsregion. Det betyr at grunnlaget for velferd og gode levekår i regionen ikke står og faller på i hvilken av de tre kommunene arbeidsplassene etableres og utvikles. Figuren viser imidlertid at veksten i arbeidsplasser i Ringerike ikke var stor nok til å veie opp for fallet i arbeidsplasser i Hole og Jevnaker. Hole, Jevnaker og Ringerike har ulike forutsetninger for næringsutvikling. Det har betydning for hvilken type næringsvirksomhet som etableres i de tre kommunene.

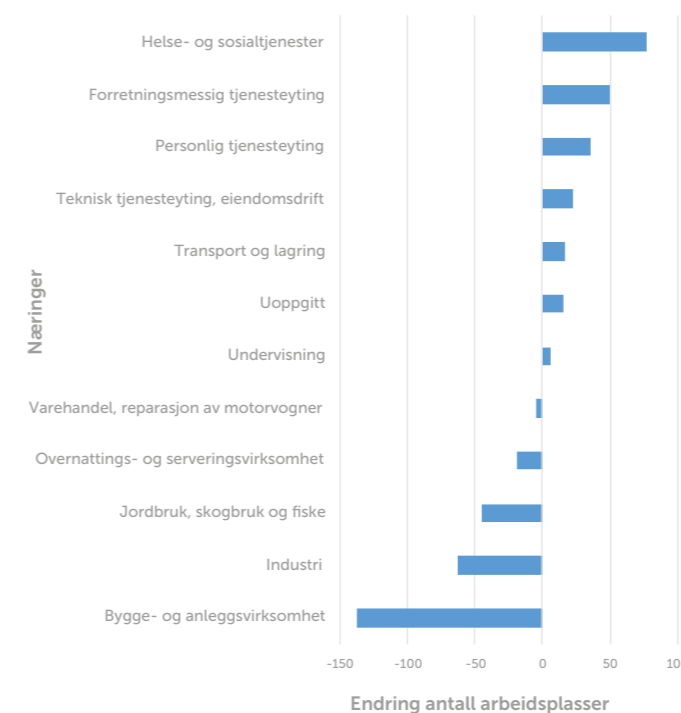

” Ringerike med Hønefoss som regionhovedstad, har best forutsetninger av kommunene i regionen for å etablere næringer av stor betydning for verdiskaping, bo- og besøksattraktivitet og sysselsetting. En svak utvikling i arbeidsplasser innen Ringerike er derfor bekymringsfullt.

Figuren viser at Jevnaker siden 2017 har hatt et relativt stabilt antall arbeidsplasser. Hole har i samme periode hatt en større vekst i antallet arbeidsplasser, men fikk et betydelig fall i arbeidsplasser i 2024 på hele 156.

Endring antall arbeidsplasser Ringeriksregionen Utvalgte næringer 2023 - 2024

Veksten i arbeidsplasser finner vi innen helse- og sosialtjenester og ulike tjenesteytende næringer. Størst fall i antall arbeidsplasser finner vi innen bygge- og anleggsvirksomhet og industri.

Figuren viser endringer i antallet arbeidsplasser for utvalgte næringer. Med mål om flere arbeidsplasser med høyere verdiskaping er det ønske om vekst i næringer som finans og forsikring, foretningsmessig tjenesteyting samt informasjon og kommunikasjon.

Vi ser en beskjeden vekst innen foretningsmessig tjenesteyting som er positiv. Virksomheter her leverer tjenester til andre virksomheter og er gjerne kunnskapsintensive og har høy verdiskaping.

For øvrig var det ikke tilgjengelige data for finans, forsikring, informasjon og kommunikasjon da rapporten ble skrevet.

2 – 1 MÅL OM EN NY ARBEIDSPASS PER ANDRE NETTO NYE INNBYGGER

Næringspolitisk strategi for Ringeriksregionen, Fremover sammen, vedtatt av kommunestyrene i 2018, har som klar målsetting at det årlig skal skapes en netto ny arbeidsplass pr. andre netto nye innbygger. Ambisjonene ble videreført i den nye næringspolitiske strategien etter at Modum og Krødsherad kommuner ble med i Ringeriksregionen i 2022. Mottoet og slagordet for strategien har blitt 2-1. Kommunene har videre utarbeidet egne handlingsplaner for å nå målet. Handlingsplanene baserer seg på den enkelte kommunes næringsstruktur, muligheter og utfordringer.

I 2024 økte antallet innbyggere i Ringerike, Hole og Jevnaker samlet med 295. Målet om vekst i netto nye arbeidsplasser ble på beskjedne 148. I 2024 opplevde de tre kommunene en nedgang i antall arbeidsplasser på 101. Kommunenes mål for vekst i antall arbeidsplasser ble med det ikke oppfylt, selv med en beskjeden befolkningsvekst.

Isolert for Ringerike kommunes del vil en befolkningsvekst på 212 kreve en vekst på 106 nye arbeidsplasser for å nå målet om 2-1. Resultatet ble på 75 nye arbeidsplasser.

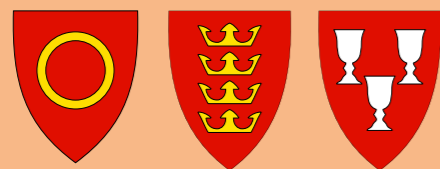
Befolkningsvekst og næringsutvikling vil kunne gå noe i bølger avhengig av ferdigstilling av større boligprosjekter og nyetableringer. Nedleggning av virksomheter, men også flytting av selskapenes hovedkontorer hvor de sysselsatte er registrert, kan få store utslag enkelte år.

Ved å se på ambisjonen om 2-1 i et lengre tidsperspektiv, vil vi i større grad kunne redusere betydningen av enkeltvis hendelser knyttet til boligbygging og næringsutvikling. Vi velger å se på utviklingen siden 2018 da Næringspolitisk strategi ble vedtatt.

For perioden 2018 til 2024 har regionen hatt en samlet vekst i arbeidsplasser for Ringerike, Hole og Jevnaker på 656 og en befolkningsvekst på 1 614. I henhold til ambisjonen om 2-1 tilsier dette en vekst på 807 arbeidsplasser, mens resultatet ble på 656. Selv i et seksårs perspektiv ligger veksten i arbeidsplasser under målet. Utvikling i befolkning og arbeidsplasser henger nøye sammen. Vekst i arbeidsplasser trekker med seg vekst i befolkning, men også vise versa. Analyser foretatt av USN referert i Vekstbarometer for 2018, viser at befolkningsvekst i regionen, før Ringeriksbanen blir bygget, vil være avhengig av vekst i arbeidsplasser.

Konklusjonen for Ringeriksregionen for perioden er at hverken vekst i arbeidsplasser eller befolkning har bidratt til ønsket vekst.

Næringspolitisk strategi for Ringeriksregionen

Målsetting: **2 – 1**
 Resultat 2018-2024: **1 – 2**
 😞 😞

Vekst i arbeidsplasser for perioden 2018 - 2024:

Målsetting: **807**
 Resultat: **656**

VERDISKAPING

Verdiskapingen i regionen viste en økning for alle tre kommunene i 2023. Dette gjenspeiler også en svak, men stigende trend siden 2019.

VERDISKAPINGEN I RINGERIKE pr. innbygger var i 2023 på 105 000 kr. pr. innbygger. Tilsvarende tall for Hole og Jevnaker var på kr. 26 000 og 31 000. Privat næringsliv i Ringerike har fire ganger høyere verdiskaping pr. innbygger enn det næringslivet i Hole har. Derfor er det viktig å se på næringsutvikling som et felles anliggende for de fem kommunene.

På tross av en stram penge- og finanspolitikk har regionens samlede verdiskaping økt gjennom 2023.

Verdiskaping er bruk av kunnskap, kapital og eller arbeid med det formål å skape økonomiske verdier. Verdiskaping er den verdiøkning et produkt eller en tjeneste får i hvert ledd av produksjonsprosessen.

Som en referanse har kommunene Drammen, Kongsberg og Lier, men også Krødsherad og Modum, høyere verdiskaping pr. innbygger enn Ringerike, Hole og Jevnaker.

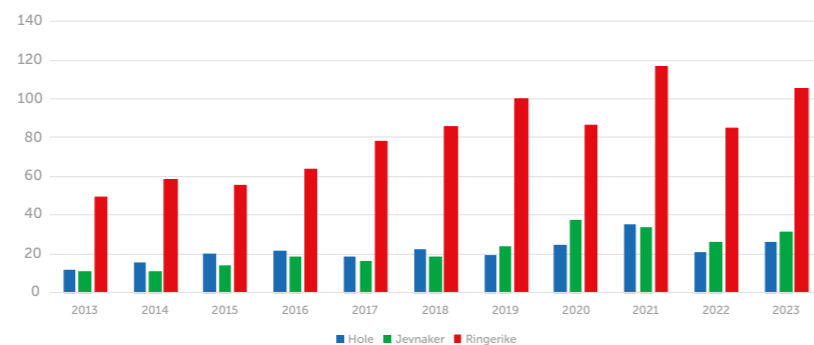
Næringsutvikling og vekst er et felles anliggende for kommunene i Ringeriksregionen inkludert

” Verdiskapingen i regionen har en svak men stigende trend.

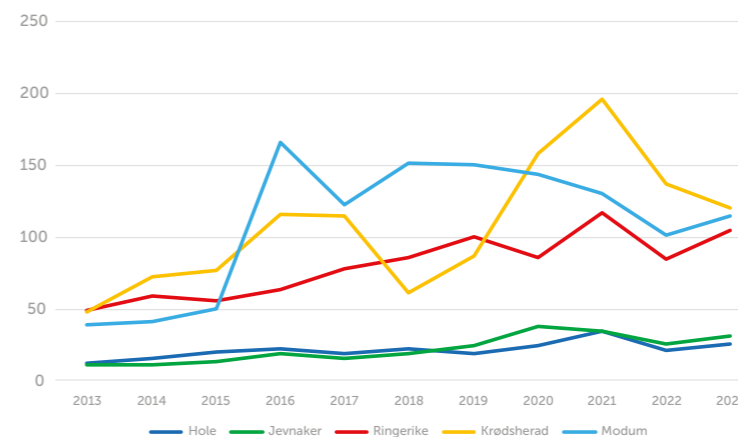
Modum og Krødsherad. Veksten i regionen skal komme alle kommunene til gode. Verdiskapingen i Krødsherad og Modum er relativt sett høyere enn i de andre kommunene. Indikatoren for verdiskaping per innbygger viser at dette gjelder selv om Modum har hatt redusert verdiskaping de to siste årene.

EBIDTA: Earnings before interests, taxes, depreciations and amortizations – dvs inntjening før renter, skatt, avskrivninger og nedskrivninger. Beregningene av verdiskaping brukt i denne rapporten baserer seg på data fra Proff og virksomheter registrert hjemmehørende i kommunene i Ringeriksregionen.

Privat verdiskaping pr. innbygger i 1 000 kr. (EBIDTA) Ringeriksregionen 2012 - 2023

Privat verdiskaping pr. inngygger i 1 000 kr. (EBIDTA) Hole, Jevnaker, Ringerike, Krødsherad og Modum 2013 - 2023

PERSPEKTIV:

Modum og Krødsherad har høyest verdiskapingen pr. innbygger.

Hvorfor høy privat verdiskaping?

Det er den samlede verdiskapingen i privat næringsliv som danner grunnlaget for den velferden som er oppnåelig for et land eller for en region. Verdiskapingen gir grunnlag for avkastning til eiere, lønn til arbeidstakere og skatt til det offentlige. For en region vil det også forenklet kunne sies at det er den private verdiskaping som forteller hvor stor «kaken» blir som skal konsumeres i form av privat forbruk og offentlige tjenester og som gjennom skattesystemet osv. bidrar til privat velferd og gode levekår.

FAKTA

SYSSELSETTING

Antallet sysselsatte i Ringeriksregionen økte med 42 personer i 2024. Regionen har en lavere prosentvis vekst i sysselsettingen sett opp mot kommuner som det er naturlig å sammenligne seg med. En svak vekst i sysselsetting gjennom 2024 tilsier sammen med færre arbeidsplasser, en økt utpendling fra regionen. Samtidig er det også blitt færre sysselsatte pr. innbygger i regionen.

SAMLET SYSSELSETTINGEN I RINGERIKSREGIONEN VAR I 2024 PÅ 22 645 PERSONER.

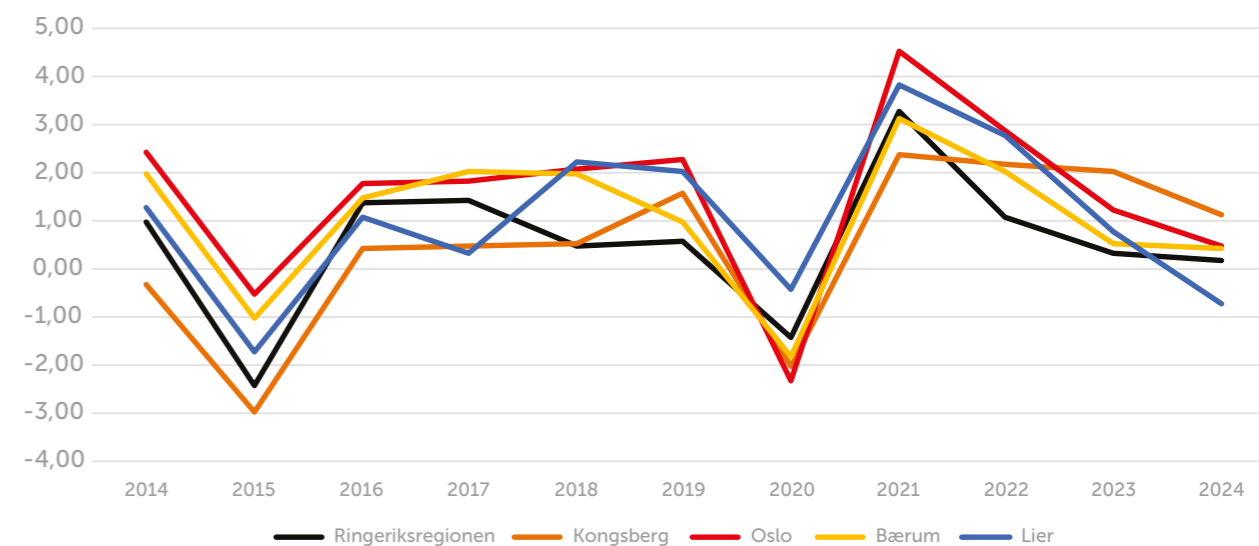
I 2024 økte antallet sysselsatte i regionen med 42 personer. Det betyr at det gjennom 2024 ble flere personer bosatt i regionen med arbeidsted i regionen eller utenfor regionen. En vekst i sysselsetting på 42 personer faller sammen med en reduksjon i antallet arbeidsplasser på 101 og en på befolkningsvekst på 295.

SYSSELSETTINGEN I RINGERIKSREGIONEN ØKER, MEN MED EN LAVERE TAKT ENN NABOKOMMUNER.

Figuren viser at det er nasjonale konjunkturer og trender som styrer sysselsettingen i kommunene. For Ringeriksregionens vedkommende er det få eller ingen forhold av regional næringsmessig karakter som tilsier at Ringeriksregionen skal bryte gjeldende trend.

Årlig endring i sysselsetting i %
Ringeriksregionen, Kongsberg, Oslo, Bærum og Lier

Hvorfor høy sysselsetting?

Høy sysselsetting, dvs antallet som er i lønnet arbeid, er viktig for inntekt og muligheter for materiell velferd for innbyggerne. Høy sysselsetting er også viktig for næringslivet og produktiviteten ved at det er rikelig tilgang til kompetent og god arbeidskraft. Høy sysselsetting gir skatteinntekter som stat og kommuner benytter til velferd.

FAKTA

Næringslivets forventninger til 2025

Trenden later til nå å være snudd. Etter flere år med fallende optimisme og pessimisme rundt utviklingen for egen virksomhet ser nå næringslivslederne i distriktet mer positivt på utviklingen i 2025. Næringslivsledere i regionen - og landet for øvrig - forventer likevel ingen endring i antall ansatte. Utviklingen i 2024 ble noe svakere enn det næringslivslederne forventet ved inngangen til fjoråret.

I FLERE ÅR HAR REGJERINGENS FINANSPOLITIKK

og sentralbankens rentesetting først og fremst hatt som mål å redusere aktiviteten i økonomien ved å begrense offentlige utgifter og holde en høy rente. Denne politikken har påvirket både økonomien og optimismen i Ringeriksregionen. Næringslivslederne er mer optimistiske nå enn ved inngangen til 2023 og 2024.

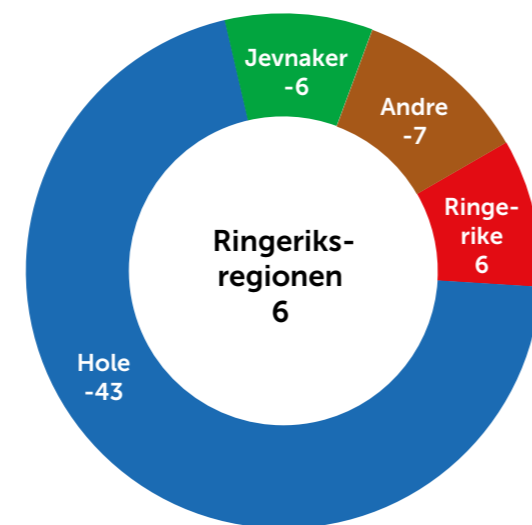
Det er viktig å lytte til hvilke forventninger lederne har for egen virksomhet da dette vil være førende for virksomhetens prioriteringer. Temaene for undersøkelsen var som tidligere **forventet omsetning, lønnsomhet, investeringer, ordreserver og antall ansatte**. Regionens næringslivsledere ble bedt om å vurdere om de forventet en «økning», «reduksjon» eller «ingen endring» i disse variablene. I tillegg inneholdt årets undersøkelse spørsmål knyttet til innovasjon, bruk av ny teknologi og introduksjon av nye varer eller produkter.

For komplette resultater av undersøkelsen og oppsummering av hvilke forventninger næringslivslederne i Ringeriksregionen har for 2025, gå inn på <https://Vekstbarometerusn.no>

Samlet forventning

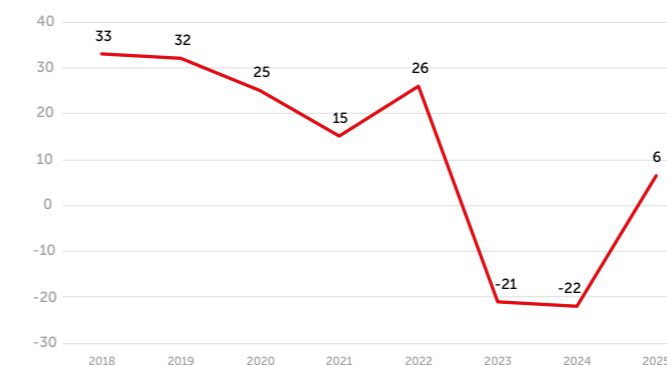
For 2025 viste årets undersøkelse en samlet forventning på +6. Etter to år med en indeks under -20 så forteller

årets indeks på +6 at trenden har snudd. Når absolutt optimisme ville gitt en indekstall på 100 og absolutt pessimisme et indekstall på -100, så forteller årets indeks på 6 at trenden har snudd etter to år med en indeks under -20. Figuren under viser samlet forventningsindeks for Ringeriksregionen med de tilhørende verdiene for de ulike kommunene, samt for gruppen næringslivsledere som vi ikke klarte å knytte til en av de tre kommunene. Antall svar i Jevnaker og Hole er dessverre lavt så usikkerheten her er stor.

Trenden later til nå å være snudd. Etter flere år med fallende optimisme og pessimisme rundt utviklingen for egen virksomhet ser nå næringslivslederne i distriktet mer positivt på utviklingen i 2025. Vi ser at indeksen for samlet forventning for 2025 ble på 6 og med det viser en utvikling mot mer optimisme.

Netto Forventningsindeks i 2018 -2024 Ringeriksregionen

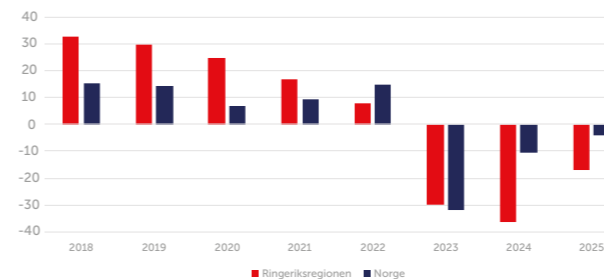
Lønnsomhetsindeksen viser tydelig hvordan næringslivsledere i regionen lenge hadde en høyere forventning til egen lønnsomhet enn hva deres kolleger ellers i landet hadde. For 2023 falt forventningene betydelig, men de var fortsatt på linje med kolleger ellers i landet. For 2024 ser næringslivsledere ellers i landet mindre pessimistisk på lønnsomheten samtidig som næringslivslederne i Ringeriksregionen fortsatt ser svært pessimistisk på forventet lønnsomhet i egen virksomhet for 2024. For 2025 ser vi at næringslivslederne i Norge ikke ser fullt så pessimistisk på forventet lønnsomhet i 2025 som næringslivslederne i Ringeriksregionen.

Trenden har snudd, fra pessimisme mot optimisme.

**Lønnsomhetsindeks:
Ringeriksregionen og Norge 2018 - 2025**

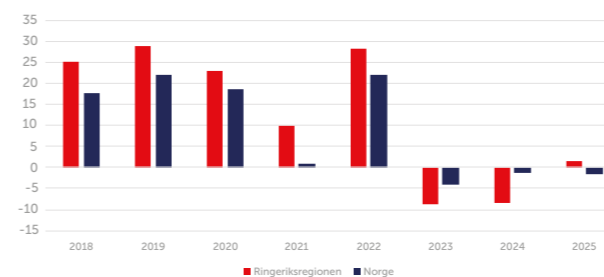

Det kan være mange årsaker til at regionen de to siste årene har fått et skifte i forventningene til antall ansatte og lønnsomheten. Usikkerheten knyttet til vei og bane vil kunne være en mulig årsak.

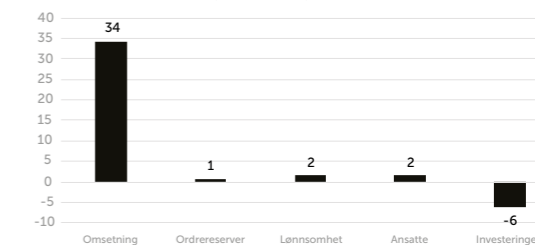
Næringslivslederne forventer en klar vekst i omsetning. For ordreserver, lønnsomhet og antall ansatte forventer de liten eller ingen endring. Investeringene forventes å gå noe ned i 2025.

Det forventes ingen endring i antall ansatte som også tilsvarer de nasjonale forventningene.

**Ansattes indeks:
Ringeriksregionen og Norge 2018 - 2025**

**Indeks for nettoforventning
Ringeriksregionen 2025**

Næringslivslederne i Ringeriksregionen forventer lavere lønnsomhet enn sine kolleger ellers i landet. Det forventes liten eller ingen endring i antall ansatte.

TEMA FOR UNDERSØKELSEN

ØKONOMISKE FORVENTNINGER

- Omsetning
- Lønnsomhet
- Antall ansatte
- Investeringer
- Ordreserver

Om undersøkelsen:

- Undersøkelsen ble sendt ut til daglig leder i 323 virksomheter i Ringerike, Hole og Jevnaker. Virksomhetene var trukket ut fra Proff Forvalt sin bedriftsdatabase.
- 110 næringslivsledere besvarte undersøkelsen og ga med det en svarprosent på 34. En meget god respons for denne typer undersøkelser.
- Undersøkelsen ble gjennomført som en Qualtrics-survey via link på email til virksomhetene.

Forventningsindeks:

Nettotall framkommer ved å summere differansen mellom andelen som forventer en positiv utvikling og andelen som forventer en negativ utvikling for omsetning, lønnsomhet, investeringer, ordreserver og antall ansatte og deretter dele på 5.

En indeks på +100 vil gjenspeile en total positiv forventning. En indeks på – 100 vil gjenspeile en total negativ forventning. En indeks på pluss gjenspeiler en positiv forventning.

Nasjonal sammenligning:

I analysen vises det til en nasjonal indeks for lønnsomhet og antall ansatte. Data for utarbeidelse av denne indeksen er hentet fra rapporten «Forventningsundersøkelse for Norges Bank 4. kvartal 2024», utarbeidet av Ipsos, november 24».

Hva gjør Norges råeste vekstbedrifter?

De råeste vekstbedriftene i Norge skifter leder, bygger en kommersiell ledergruppe, setter sammen et ambisiøst lag, skaper nye kundebehov og følger en ekspansiv vekststrategi. 50% av alle nye arbeidsplasser i Norge blir i løpet av et år skapt av gassellevirksomhetene. Dette er meget imponerende når bare 2 % av norske bedrifter blir gasselbedrifter. Spørsmålet blir da hva kjennetegner disse virksomhetene og hva kan virksomheter i Ringeriksregionen lære?

NoA Consulting* har studert gasselbedriftene i Norge og dokumentert hvordan de jobber gjennom Gasellstudiet 2022. Studiet ble gjennomført gjennom undersøkelser av Gasellene, dybdeintervjuer med virksomheter og ekspertintervjuer. Her har de også skilt hva de har definert som seriegaseller. Disse er representert ved gruppen av virksomheter med høyest vekst og består kun av 0,1% av virksomhetene i Norge.

Vi har brukt fem av kjennetegnene på gasselbedrifter i undersøkelsen i tillegg til at vi har lagt til to kjennetegn. Dette er et bakteppe når vi i neste avsnitt vil se på hvordan næringslivsledere i Ringeriksregionen vurderer arbeidet for vekst i egen virksomhet. Ethvert forhold i oversikten under trekkes fram som viktig for å skape vekst. Poenget er at seriegasellene har større innslag av enkelte forhold.

DN GASELLE

Årets gasselbedrift er en utmerkelse som deles ut av Dagens Næringsliv (DN) i samarbeid med Dun & Bradstreet. Gasellene beregnes og vurderes på bakgrunn av regnskapene for de fire seneste årene.

DETTE ER NOEN AV KRITERIENE:

- Minst doblet omsetningen over 4 år
- Omsetning på over 1 million kr første år og 5 millioner siste året
- Positivt samlet driftsresultat
- Unngått negativ vekst
- Vært aksjeselskap
- Levert godkjente regnskaper

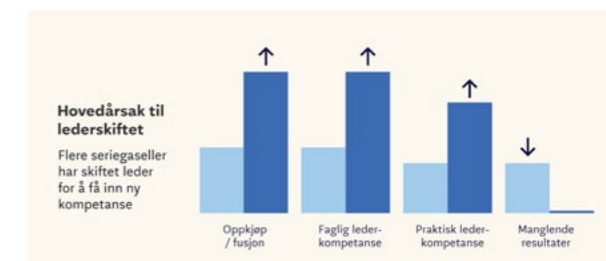
Kilde: www.dn.no/gaselle

*NoA Consulting; NoA Consulting kombinerer strategiutvikling med gjennomføringskraft for å skape bærekraftig vekst. De er eksperter innen lønnsom posisjonering, kommersiell strategi og forretningsinnovasjon.

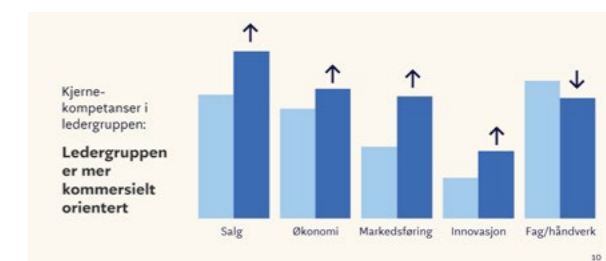
Fra lidenskapelig og idé-nær til strukturert og erfaren leder

Gaselle-grundere starter selskaper med utgangspunkt i egen lidenskap. Seriegasellene skifter oftere leder pga behov for annen kompetanse. Årsaken til lederskiftet er oppkjøp/fusjon, faglig lederkompetanse, praktisk lederkompetanse og i mindre grad manglende resultater.

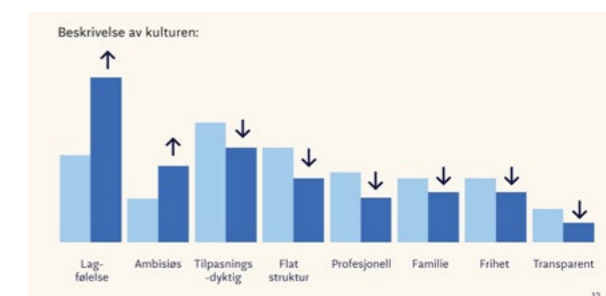
Fra smal og praktisk til bredere og mer kommersiell ledergruppe

Seriegasellene har en mer sammensatt ledergruppe med sterkere innslag av salg, økonomi, markedsføring og innovasjon. Gasellene har fortsatt et større innslag av fag og håndverk i ledergruppen.

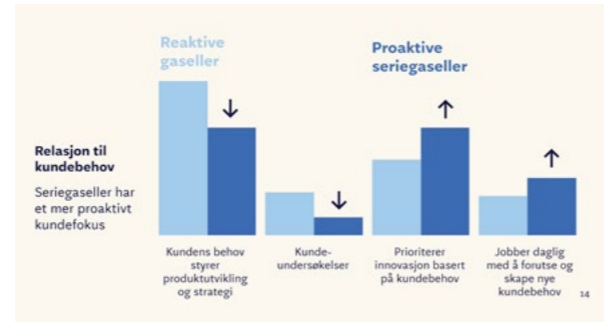
Fra en tilpasningsdyktig familie til et ambisiøst lag

Seriegasellene har en mer konkurransepreget kultur enn gasellene og beskriver seg først og fremst som tilpasningsdyktige. Lagfølelsen og ambisjonene er mer framtrødende hos seriegasellene. Gasellene kjennetegnes ved tilpasningsdyktighet, flat struktur, profesjonalitet, familiefølelse, frihet og transparens.

Fra reaktivt møte med kundebehov til å proaktivt å skape nye

Seriegaseller jobber aktivt med å forutse og skape nye kundebehov, mens gaseller identifiserer og møter eksisterende behov. Seriegasellene prioriterer innovasjon basert på kundebehov og jobber daglig med å forutse og skape nye kundebehov. For gasellene er det i større grad kundeundersøkelser og kundens behov som styrer produktutvikling og strategi. Som følge av dette framstår gasellene i større grad som reaktive, mens seriegasellene framstår som proaktive.

Fra en optimaliserende til en ekspansiv vekststrategi

Gaseller og seriegaseller har et tydelig vekstfokus, men seriegaseller har et mer ekspansivt syn på hva som skal drive veksten framover. Seriegasellene jobber med målgruppeutvidelse, salg til nye kundegrupper, oppkjøp og fusjoner samt nye forretningsideer. Gasellene jobber i større grad med operativ effektivisering og forbedret forretningside.

HVA KJENNETEGNER GASELLENE

- Strukturert og erfaren leder
- Bred og kommersiell ledergruppe
- Arbeider som et ambisiøst lag
- Skaper kundebehov proaktivt
- Har en ekspansiv vekststrategi
- Jobber metodisk med kulturbygging
- Utforsker AI i praksis
- Strategisk merkevarebygging
- Målrettet fokus på bærekraft
- Eksterne investorer / eiere

Gasellene er «rå» på dette, mens Seriegasellene er «råest»

Hvordan får vi flere av landets råeste vekstbedrifter i Ringeriksregionen?

Virksomhetene i Ringeriksregionen gjør mye riktig. Næringslivslederne rapporterer likt på hvordan de jobber med vekst, sammenlignet med sine kolleger ellers i landet. Ambisjonene og de viktigste strategiske grepene synes imidlertid ikke å være tilstrekkelig framtrepende.

Gjennom årets analyser ønsket vi også å følge opp et av poengene fra fjorårets vekstbarometer hvor vi var usikre på om regionens næringsliv har ambisjoner for vekst. Årets analyser gir fortsatt ingen god indikasjon på store ambisjoner samlet sett i regionen. Regionen har imidlertid Gaselle virksomhetene. De har vekstambisjoner og gode strategier for å oppnå dette. Her kan regionens øvrige næringsliv, myndigheter og virkemiddelapparat få nyttig informasjon.

Når vi gjennom analysene ser hvordan virksomhetene i Ringeriksregionen jobber sett opp mot de ulike kriteriene i NOA-studien, ser vi at verdiskapingsbedriftene i mindre grad har oppmerksomhet på forholdene som bidrar til vekst. Konkret gjelder dette forhold knyttet til bedriftskultur og kundefokus. For alle virksomhetene i Ringeriksregionen viser analysene mindre forskjeller. Det kan være en mulig

forklaring på hvorfor verdiskapingen i regionen over tid ikke bidrar vesentlig til høyre husholdningsinntekt og kommunale skatteinntekter.

I dette kapittelet tar vi med oss lærdommen fra de råeste vekstbedriftene og relaterer dette til virksomhetene i Ringeriksregionen. Som tilleggsspørsmål til forventingsundersøkelsen har vi i år stilt syv ulike spørsmål. Disse belyser hver for seg ulike forhold knyttet til virksomhetenes arbeid med vekst og bærekraft.

Hensikten er å øke oppmerksomheten om forholdene som skaper vekst i virksomhetene og som øker regionens samlede forståelse for viktigheten av disse årsakssammenhengene. Formålet er å bidra til styrket, spisset og samlet innsats for vekst i næringslivet i regionen.

Tema for tilleggsspørsmålene:

- Kompetanse i ledergruppen
- Forhold som beskriver bedriftskulturen
- Kundefokus knyttet til produktutvikling
- Strategier for vekst
- Forhold som bidrar til vekst
- Muligheter for bærekraftig vekst
- Drivere for arbeid med bærekraft

Figurene er basert på en indeks hvor respondentene hadde fem svaralternativer, men hvor svaralternativene kunne ha ulik utforming. Rangeringen er likevel i stigende orden hvor f.eks. 1 svarer til «svært liten grad» og 5 til «i svært høy grad».

- 850 nasjonale respondenter
- 200 nasjonale gasellebedrifter
- 110 respondenter fra Ringeriksregionen
- 80 respondenter knyttet til næringsgrupper
- 18 gasellebedrifter fra Ringeriksregionen av i alt 30

VERDISKAPINGSBEDRIFTER:

Næringer viktig for verdiskaping, velferd og næringsattraktivitet:

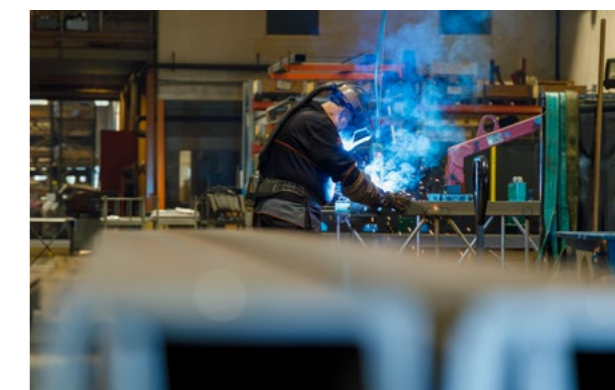
- Elektrisitet, vann, renovasjon
- Finansiering og forsikring
- Omsetning og drift av fast eiendom
- Informasjon og kommunikasjon
- Faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting.

Industri har også betydning for verdiskaping, men inngår i gruppen virksomheter som er viktig for sysselsetting og arbeidsplasser.

Fra gasellestudien har vi også med gruppen av virksomheter nevnt som seriegaseller. Disse er representert ved

Med analysene som grunnlag konkluderes påstandene på følgende måte:

Regionen har forutsetninger for vekst	☑ JA
Regionens næringsliv har ambisjoner for vekst	? USIKKER
Tilgang til kapital er en positiv faktor for vekst	☑ JA
Tilgang til kvalifisert arbeidskraft er en positiv faktor for vekst	☒ NEI
Tilgang til ekstern kompetanse er en positiv faktor for vekst	☑ JA
Bruk av kunstig intelligens bidrar til vekst i regionens næringsliv (KI)	☒ NEI

gruppen av virksomheter med høyest vekst og består kun av 0,1% av virksomhetene i Norge. Ingen av disse er i regionen, men de er nyttige som referanse.

Mange forhold kan bidra til virksomhetenes mulighet for vekst. Ved å se på virksomheter som har lyktes med vekst, vil det være nærliggende å hevde at personlige egenskapene ved gründerne og lederne har avgjørende betydning. Likevel, det ene trenger ikke utelukke det andre. I vår undersøkelse ønsker vi å rette oppmerksomheten på forhold vi mener er relevante for vekst. Vi ønsker også å bidra med mer kunnskap og økt motivasjon til å gjøre de grepene som kan øke veksten, lønnsomheten og bidraget til privat og offentlig velferd i regionen.

Vekstvinnerne

På den eksklusive listen over hele 3 368 DN Gaseller for 2024 finner vi 30 virksomheter fra Ringeriksregionen. Dette bekrefter at vilkårene for å skape vekst blant små og store virksomheter i regionen er til stede. Sateba Norway står med størst omsetning av gasselbedriftene i regionen med en vekst de fire siste årene på 133 %. Størst vekst omsetning finner vi hos rekrutterings- og rådgivingselskapet Testa Consulting AS på hele 708 %. Bedriften på Hvervenmoen står oppført med 173 ansatte og en omsetning på 50 millioner kr i 2024.

På Helgelandsmoen finner vi virksomheten WCS World Cryo Services. Med fem ansatte omsatte de for 23 millioner i 2024. Veksten har vært på 256% siste fire år.

På Jevnaker finner vi CBI Norge. Med produktet bærekraftig celluloseisolasjon har de med 6 ansatte en omsetning på 28 millioner og en vekst siste fire år på 165 %.

SATEBA NORWAY	UNISYSTEMER	KRAN OG TUNGBILSERVICE
VEI OG EIENDOM	X ANLEGG	FJELLDAL BILUTLEIE
NJS BYGGSERVICE	WORLD CRYO SERVICES	CBI NORGE
BHAS BILUTLEIE	MOTORPOOL HØNEFOSS	LS BIL
NORWEGIAN TRADE		BOLIG OG SKADESERVICE
F. BACHE	NOR IT	BYGGMESTER TROND MYHRE
ENETRA ØKONOMI	HØNEFOSS AUTO	TESTA CONSULTING
NUEVA FINANCE	VAIDAS BYGG	KOMPLETT REVISJON
STUDIO FØNIX	NORDIC MALERSERVICE	TRE OG TEKNIKK
P. KRISTIANSEN TRANSPORT	X ANLEGG	JUUL HÅNDVERK

Hvordan får de det til?

Gasellevirksomhetene i Ringeriksregionen lykkes med vekst! De har skapt vekst og minst doblet sin omsetning på fire år samtidig som de satser på bærekraft. Virksomhetene er godt representert innen næringene som spesielt bidrar til økt verdiskaping f.eks. innen finans, IT, økonomi. Vi finner også mange virksomheter innen industri, bygg og anlegg samt handel. Dette er virksomheter som er viktige for vekst i arbeidsplasser og for bo- og bostedsattraktivitet.

Når vi gjennom analysene ser hvordan virksomhetene i Ringeriksregionen jobber sett opp mot de ulike kriteriene i NOA-studien, ser vi at verdiskapingsbedriftene i mindre grad har oppmerksomhet på forholdene som bidrar til vekst. Konkret gjelder dette forhold knyttet til bedriftskultur og kundefokus. For alle virksomhetene i Ringeriksregionen viser analysene mindre forskjeller. Dette kan være en mulig forklaring på hvorfor verdi-

skapingen i regionen over tid ikke bidrar vesentlig til høyere husholdningsinntekt og kommunale skatteinntekter.

Det er meget positivt at de 30 gasellevirksomhetene er lokalisert i Ringeriksregionen. De har vokst og skapt vekst. **Spørsmålet er: Hvordan har de fått det til?**

HVORDAN LYKES DE MED VEKST?:

GASELLEVIRKSOMHETENE I REGIONEN

- Har kompetanse i ledergruppen innen salg, økonomi, markedsføring og innovasjon
- Opplever en mindre familiepreget bedriftskultur og i større grad en bedriftskultur preget av ambisjoner
- Lar kundenes behov styre produktutvikling og strategier. De involverer kundene i samskapning og tilpasningen av produkter og tjenester. Kundenes behov er også førende for bærekraftig innovasjon.
- Har utvidelse av kundemålgrupper og salg til nye kundegrupper, sammen med bærekraft,

som de viktigste strategiene for vekst. Oppkjøp og fusjoner er for de fleste virksomhetene en beskjeden del av strategien, likevel er denne mer sentral hos gasellevirksomhetene i Ringeriksregionen.

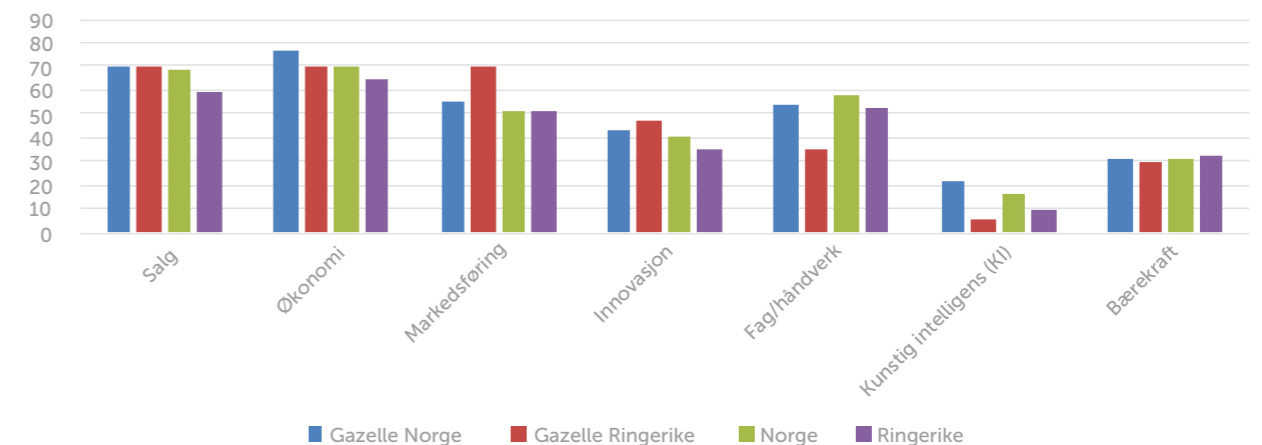
- Opplever tilgang til kapital, talent og menneskelige ressurser som det viktigste bidraget til vekst. Støtte fra myndigheter og politiske initiativ framheves også i større grad.
- Ser muligheter gjennom en bærekraftig vekst og opplever at satsing på bærekraft øker lønnsomheten uten at krav til bærekraftig drift påvirker virksomheten negativt.

► Kompetanse i ledergruppen

Vi ser av figuren at gasellevirksomhetene i Ringeriksregionen i likhet med gasellevirksomhetene i landet, har et høyere innslag av salg, økonomi og markedsføring i sine ledergrupper enn de øvrige virksomhetene i Ringeriksregionen. Vi ser også at gasellevirksomhetene i Ringeriksregionen, også sett opp mot landet for øvrig, har en lavere andel av fag- og handverkskompetanse i ledergruppen. Kompetanse knyttet til kunstig intelligens

synes imidlertid å være beskjedent til stede i ledergruppene i Ringeriksregionen. Næringslivslederne i gasellevirksomhetene rapporterer også at de har en høyere andel kompetanse knyttet til innovasjon. Fra analysene ser vi at verdiskapingsbedriftene i regionen har en lavere andel kompetanse innen salg, økonomi og innovasjon enn gasellevirksomhetene i regionen. Kompetansen her er imidlertid noe sterkere representert innen kunstig intelligens.

Kompetanse i ledergruppen
% vis representert

► Kundefokus knyttet til produktutvikling

Seriegasellene jobber proaktivt med å prioritere innovasjon basert på kundebehov samtidig som de jobber daglig med å forutse og skape nye kundebehov. Dette står i kontrast til virksomheter som lar kundene styre produktutviklingen og hvor hovedfokuset er på å dekke eksisterende behov. Et kjent sitatet i denne sammenhengen er Henry Fords berømte ord i forbindelse med at han oppfant bilen: «Hvis jeg hadde spurt kundene mine hva de trengte, ville de svart «raskere hester».

Virksomhetene i Ringeriksregionen prioriterer også innovasjon basert på kundebehov, men i noe mindre

grad enn virksomhetene ellers i landet. Faktoren «Å jobbe med å forstå, forutse og skape nye kundebehov» rapporterer virksomhetene i Ringeriksregionen på linje med virksomhetene ellers i landet.

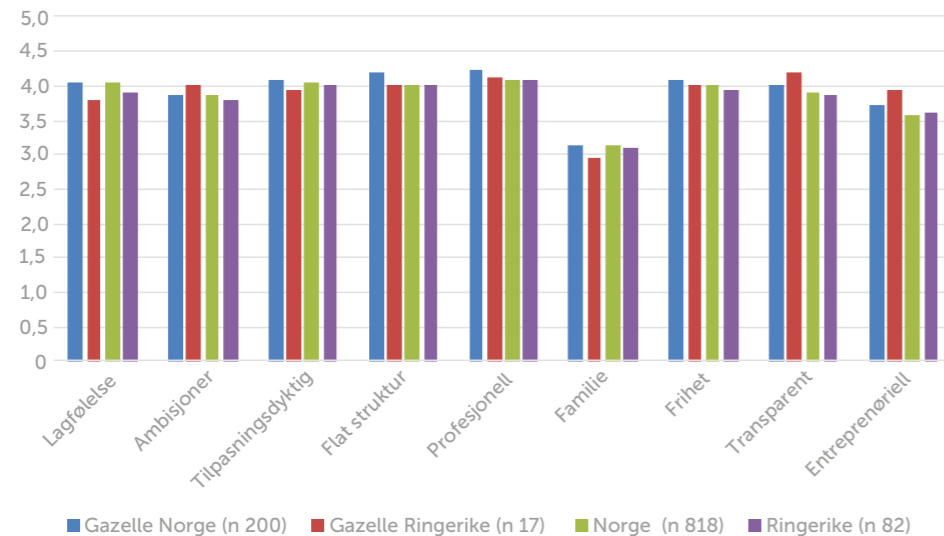
Gasellevirksomhetene i Ringeriksregionen skiller seg i størst grad ut ved at de involverer kundene i samskaping og tilpasningen av deres produkter og tjenester, og ved at de integrerer bærekraft i egen organisasjon for å møte kravene fra kunder. De rapporterer også at kundens behov er førende for bærekraftig innovasjon.

► Forhold som beskriver bedriftskulturen

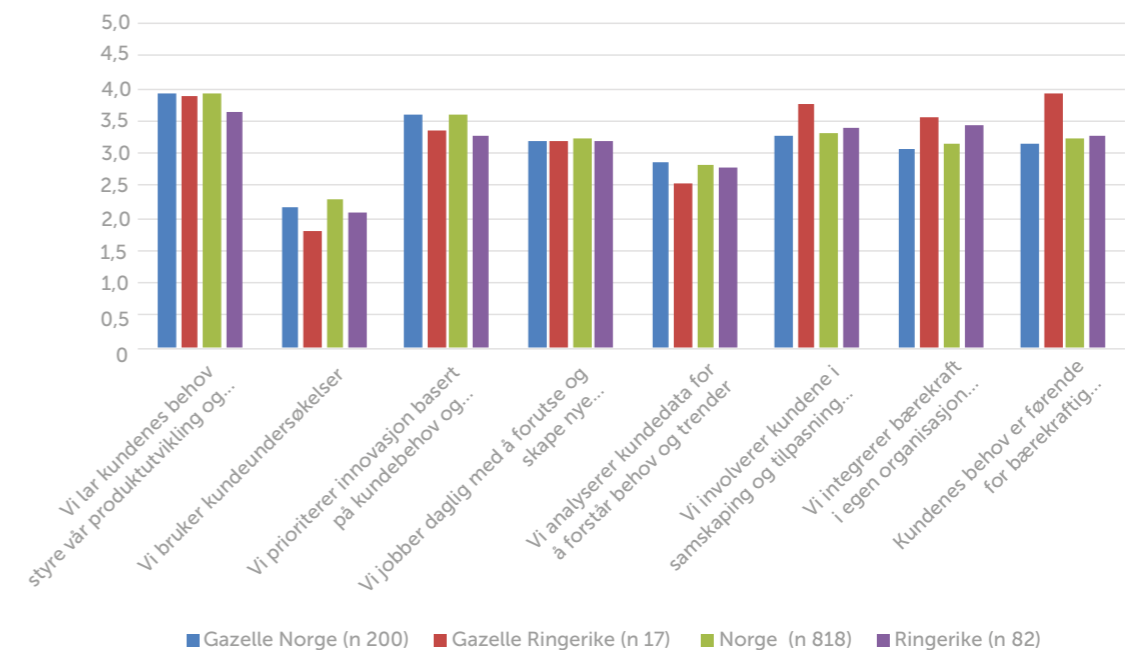
Seriegasellene i Norge beskriver bedriftskulturen i større grad med begrepene lagfølelse og ambisjoner, framfor familie. Denne kulturen kjennetegnes ved at de til enhver tid setter sammen det beste laget, framfor å ta familiehensyn, hvor hvem man er betyr mer enn

hva man kan. Gasellene i Ringeriksregionen opplever også en betydelig grad av lagfølelse, men i mindre grad enn for både gaseller ellers i landet og virksomheter i Ringerike. Ambisjonene til gasellevirksomhetene i Ringerike framstår imidlertid noe høyere.

Forhold som beskriver bedriftskulturen
Index 1 - 5

Kundefokus knyttet til produktutvikling

Seriegasellene jobber proaktivt med å prioritere innovasjon basert på kundebehov samtidig som de jobber daglig med å forutse og skape nye kundebehov.

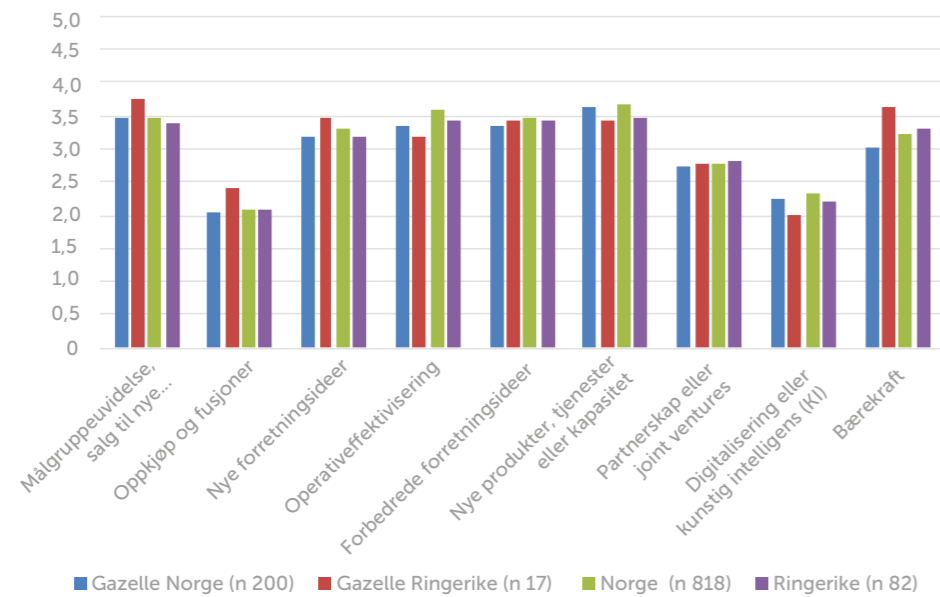

► Strategier for vekst

Gasellevirksomhetene i Ringeriksregionen framhever seg i sine strategier for vekst med ett sterkt innslag av målgruppeutvidelse, salg til nye kundesegmenter, oppkjøp og fusjoner og nye forretningsideer. Dette samsvarer med funnene i gaselleundersøkelsen hvor seriegasellene ser sine største vekstmuligheter gjennom de samme strategiene.

Vi ser også at gasellevirksomhetene opplever bærekraft som en viktig strategi for vekst. Denne forskjellen er klar. Oppkjøp og fusjoner utgjør for alle respondentene en beskjeden strategi for vekst, men gasellevirksomhetene i Ringeriksregionen framhever dette i større grad enn de øvrige virksomhetene.

Strategier for vekst

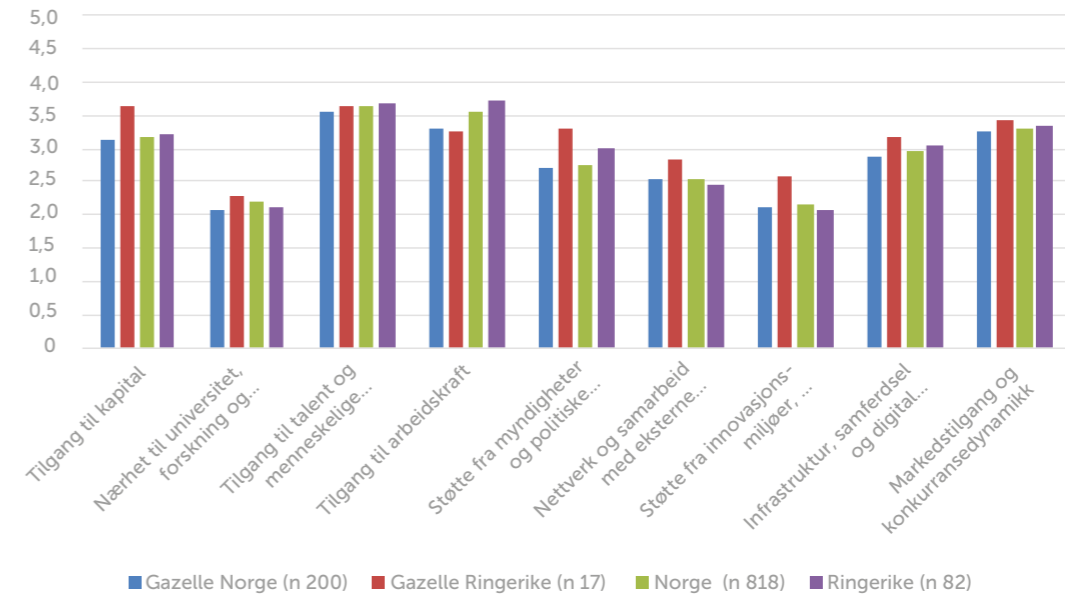

► Forhold som bidrar til vekst

Tilgang til talent, menneskelige ressurser og arbeidskraft framheves av alle grupper som det forholdet som bidrar sterkest til vekst. Gasellevirksomhetene i Ringeriksregionen framhever også at tilgang til kapital er et viktig forhold som bidrar til vekst.

Gasellevirksomhetene i Ringeriksregionen rapporterer også i sterkere grad enn øvrige virksomheter at støtte fra myndigheter og politiske initiativ, nettverk og samarbeid med eksterne investorer og innovasjonsmiljøer, bidrar til vekst.

Forhold som bidrar til vekst

Tilgang til talent, menneskelige ressurser og arbeidskraft framheves av alle grupper som det forholdet som bidrar sterkest til vekst.

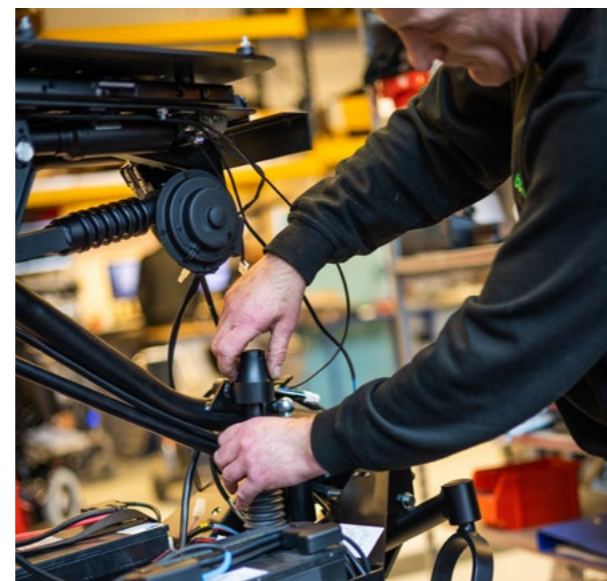
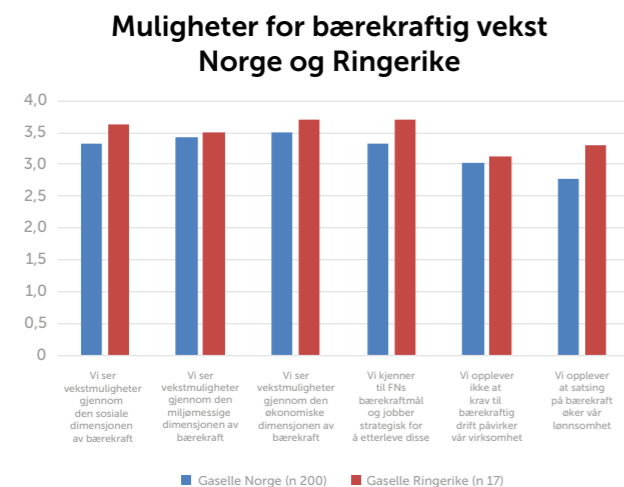
Gasellene satser på bærekraft

Næringslivslederne i gasselbedriftene i Ringeriksregionen ser større muligheter for en bærekraftig vekst enn hva deres kolleger ellers i landet gjør. Samtidig opplever de at krav til bærekraftig drift ikke påvirker deres virksomhet. Kunder, behov og marked sammen med omdømme og merkevare, trekkes fram som den største driveren for deres arbeid med bærekraft.

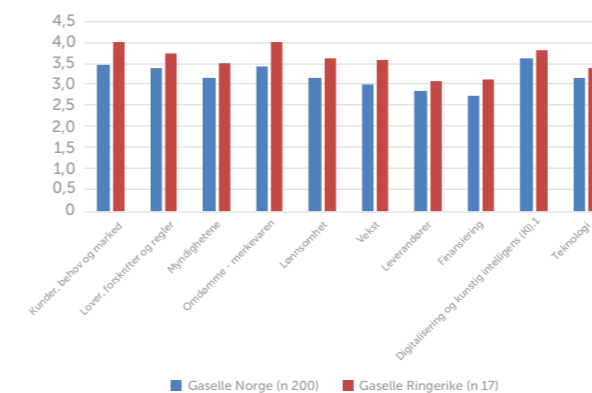
I RINGERIKSREGIONEN ER DET 30 gasselbedrifter. Av disse svarte lederne fra 17 av virksomheter på forventningsundersøkelsen. Dette gir oss et godt utgangspunkt for å lære av virksomhetene med den høyeste veksten de siste fire årene i Ringeriksregionen.

Sammenlignet med alle virksomhetene i Ringeriksregionen og verdiskapingsvirksomhetene, rapporterer næringslivslederne fra gasselbedriftene betydelig høyere muligheter for bærekraftig vekst. Samtidig gir de en høyere score på de ulike drivernes betydning for deres satsing på bærekraftig vekst.

Figuren viser at næringslivslederne i regionen i større grad enn sine kolleger ellers i landet, ser muligheter for bærekraftig vekst. De rapporterer at satsingen på bærekraft øker lønnsomheten. Den miljømessige siden ved bærekraft framstår for mange som den mest sentrale. Gasselvirksomhetene i Ringeriksregionen ser imidlertid en minst like stor mulighet for vekst gjennom den sosiale og den økonomiske dimensjonen av bærekraft.

Drivere for arbeid med bærekraft Gaselle Norge og Gaselle Ringerike

Figuren viser at kunder, behov og marked sammen med omdømme og merkevare, framstår som den største driveren for arbeidet med bærekraft i gasselvirksomhetene i Ringeriksregionen. Myndighetene, samt lover, forskrifter og regler har også tydeligvis betydning, men i mindre grad slik næringslivslederne opplever det. Virksomhetslederne i regionen opplever også hensynet til vekst som en sterkere driver for arbeid med bærekraft enn sine kolleger ellers i landet.

Det er positivt at det er andre drivere enn myndighetskrav og finansiering som oppleves som de sterkeste driverne for arbeidet med bærekraftig vekst.

Virksomhetenes satsing på bærekraftig vekst representerer et selvstendig valg og er et viktig bidrag til deres vekst.

Nor IT, gaselebedrift fra Hønefoss

Olav Gulbrandsen og Halvor Molden hadde mange års erfaring fra IT-bransjen, og et brennende engasjement for å finne gode og skreddersydde IT-løsninger. I 2019 bestemte de seg for å lage sin egen arbeidsplass. Målet var å lage Hadeland og Ringerikes beste arbeidsplass. Nå 6 år etter, leder de en sterkt voksende gasselivksomhet med 14 medarbeidere og gleder seg hver dag til å gå på jobb. Vekst hver måned, uten røde tall siden oppstarten, bekrefter at de har lyktes.

– Vi er kanskje ikke blant de mest typiske gaselebedriftene. Vi har gjort ting på vår måte, men ser likevel at vi har fått til de viktigste grepene for å skape vekst, sier Olav Gulbrandsen, daglig leder i Nor IT. Da de startet opp i 2019 rekrutterte virksomheten medarbeidere som de hadde gode relasjoner til fra før. De fant også svært gode lokaler i gründermiljøet ved Treklyngen. Gulbrandsen er svært positiv til å dele egne erfaringer rundt forretningsutvikling. Han er også aktiv i IT-miljøet i distriktet.

Til forskjell fra mange gasselivksomheter har ikke Nor IT noen formell daglig leder. Olav forteller at han og Halvor hele veien har delt lederskapet og funnet gode løsninger. Selskapets styre består også kun av de

to. Stålkontroll på økonomi fra dag en har vært oppskriften. Med veksten i virksomheten går mer tid til administrasjon og mindre tid til å engasjere seg i lokalsamfunnet og opp mot kunder. Olav vurderer at ledergruppen har god kompetanse innen salg, HR, økonomi og forretningsutvikling. Først for to år siden ansatte de en salgssjef.

Nor IT har satsset lite på markedsføring og har i stor grad nådd kundene gjennom relasjonsbygging, arrangementer og nettverk. Etablering av et datterselskap for å spisse seg opp mot Microsoft, ga også nyttig læring om markedsføring og kundekontakt. De har også dyrekjøpte erfaringer gjennom bruk av kundesenter. Det ga svært få nye kunder.

Nor IT AS

- Leverer tjenester knyttet til rådgivning, anskaffelse, drift og forvaltning av IT - løsninger

- 350 kunder hvor 40 % av omsetningen hentes i markeder utenfor Ringeriksregionen
- Kåret til gaselebedrift i 2024 av Dagens Næringsliv (DN Gaselle i 2024)
- Vekst siste tre år på 450%
- 14 medarbeidere

FAKTA

– Alle våre kunder har en primærkonsulent å forholde seg til. Denne relasjonen opplever vi at er viktig for å forstå kundens behov, sier Olav Gulbrandsen. – Vi skal ikke bare levere det kunden ber om, men også forstå kundens behov og hele tiden se hvordan vi kan gjøre hverdagen til kunden bedre og øke deres produktivitet og lønnsomhet. De beste kundene er de mest krevende. Det løfter oss og bidrar til at vi utvikler våre kompetanse og våre produkter. Vi bruker mye tid ute hos våre kunder.

Det er ingen overraskelse at Nor IT har en flat organisasjonskultur, hvor alle har en nærmeste leder og hvor det er lav terskel for å si ifra. Gulbrandsen opplever at innleid eksternt kompetanse knyttet til videreutvikling av organisasjonskulturen har vært svært nyttig.

– Vi utfordres stadig på bærekraft som f.eks ved at PC-utstyr skal kunne brukes i minst 5 år. Samtidig forsøker vi å redusere kundenes behov for lagring. Enhver form for lagring vil kreve strøm.

Gulbrandsen ser lyst på framtida når det gjelder tilgang til relevant kompetanse. I dag arbeider to tidligere USN-studenter i virksomheten og en tredje starter i august. Ambisjonen videre er å ansette en IT-student fra USN, Handelshøyskolen på Hønefoss hvert år.

Hva tiden vil bringe knyttet til daglig ledelse, styresammensetning, ekspansjon og oppkjøp, ja det vil kun framtiden vise, avslutter Gulbrandsen med et solid glimt i øyet.

Regnskap og nøkkeltall

Beløp i hele 1000

SUM DRIFTSINTEKTER 2023	RESULTAT FØR SKATT 2023	SELSKAPSFORM
20 985 NOK	2 130 NOK	AS

Regnskap

Kilde: proff.no

Nor IT sin vekstreise:

➤ 2019:

- Selskapet etablert av Olav Gulbrandsen og Halvor Molden.
- Mål om å skape Ringerike og Hadelands beste arbeidsplass.

➤ 2020:

- Ansatte 2 personer hvor alle var personer de hadde relasjoner til.
- Skaffet de første kundene, men som følge av korona måtte dette skje uten fysiske møter.

➤ 2022:

- Kjøpte Økonomihuset IT. Fikk med det tre nye senior-medarbeidere og deres kunder.
- Videreutviklet organisasjonskulturen.

➤ 2023:

- Utvidet kundegruppen. Fram til nå hadde markedet vært privat næringsliv. Ideelle organisasjoner, som ikke tar ut utbytte av sitt arbeid, ble nå et satsingsområde.
- Nasjonalforeningen for folkehelsen og Frivillige skyttervesen ble kunder.

➤ 2024:

- Økt satsing på AI. Styrket kompetanse og tilbud innen AI.

➤ 2030:

- **Klart mål om en dobling av omsetningen fra 2023**

Planbarometer for Ringeriksregionen

Ringeriksregionen er og skal være en næringsvennlig region. Planbarometre skal bidra til styrket regionalt samarbeid, en god samhandling mellom kommunale myndigheter, forslagsstillere og politikere som igjen skal lede fram til gode planprosesser.

Planbarometeret er utviklet i samarbeid mellom Ringerike kommune, faglig ansatte og studenter ved USN, Campus Hønefoss.

PLANBAROMETER FOR HOLE

Statistikk

Vekstbarometer for Ringeriksregionen

Plan	Hole Luskåen	Emstadalen Hole	Hole-Lofst	Hole 2020	Holelandsbyen	Hole Skole	Sollidveien	Vik Tarr	Sandholmen	Ekstrem
Milepeler	PO B	PO B	PO N	PO B	PO B	PO B	PO B	PO B	PO B	PO B
Oppstartsmøte Oppstartsmøte 10 uker	2023-03-19	2023-03-31	2023-04-01	2023-04-02	2023-04-02	2023-04-02	2023-03-30	2023-02-03	2023-04-01	2023-04-01
Varede om oppstart* 4 uker / 8 uker politisk							2023-04-25			
Innsending komplett planforslag 40 uker			2023-04-01			2023-04-23				
Kommunalt behandling										
Bearbeiding på bakgrunn av behandling		2023-02-11								
Politisk 1 gangs behandling* 12 uker										
Offentlig ettersyn* 6 uker							2023-04-04			
Bearbeiding av planforslag* 12 uker										

PLANBAROMETER FOR JEVNAKER

Statistikk

Vekstbarometer for Ringeriksregionen

Plan	Jevnaker	Jevnaker	Jevnaker	Jevnaker	Jevnaker	Jevnaker	Jevnaker	Jevnaker	Jevnaker	Jevnaker
Milepeler	OO N	OO N	OO N	OO N	OO N	OO N	OO N	OO N	OO N	OO N
Oppstartsmøte Oppstartsmøte 10 uker	2023-03-02	2023-03-09	2023-03-11	2023-03-11	2023-03-11	2023-03-11	2023-03-11	2023-03-11	2023-03-11	2023-03-11
Varede om oppstart* 4 uker / 8 uker politisk										
Innsending komplett planforslag 40 uker										
Kommunalt behandling										
Bearbeiding på bakgrunn av behandling										
Politisk 1 gangs behandling* 12 uker			2023-04-27	2023-04-27						
Offentlig ettersyn* 6 uker										
Bearbeiding av planforslag* 12 uker										

Lanseres i mai!

PLANBAROMETER FOR RINGERIKE

Statistikk

Vekstbarometer for Ringeriksregionen

Plan	Hosangeren	Norden Park	Juvvika	Lakk Park	Uva	Fulhammen	Osloven 21	Brøtten	Oslo	Nordbyen	Hosangeren	Osloven Sika	Hosangeren	Borremona	Ankerstein	Schumanns kunder	Livvika marked	Vinnerkollen
Milepeler	PO N	PO B	PO N	PO B	PO B	PO N	PO B	PO B	PO N	PO B	PO B	PO B	PO B	PO B	PO B	PO N	PO B	PO B
Oppstartsmøte Oppstartsmøte 10 uker	2020-10-01	2020-08-01	2023-10-01	2023-02-01	2013-05-01	2016-10-01	2020-08-01	2022-02-01	2023-04-09	2020-10-01	2021-09-01	2022-10-03	2011-09-30	2019-07-01	2023-01-01	2016-04-01	2021-08-01	
Varede om oppstart* 4 uker / 8 uker politisk																		
Innsending komplett planforslag 40 uker																		
Kommunalt behandling																		
Bearbeiding på bakgrunn av behandling		2024-01-19																
Politisk 1 gangs behandling* 12 uker	2023-05-01	2022-12-01			2014-10-01	2011-06-01				2021-11-01			2014-06-31	2023-11-12		2019-04-01	2022-05-01	
Offentlig ettersyn* 6 uker																		
Bearbeiding av planforslag* 12 uker																		

Vekstbarometer for Ringeriksregionen er utviklet av Universitetet i Sørøst-Norge, Campus Ringerike i samarbeid med Ringerike Næringsforening og med finansiering fra Sparebank1 Ringerike Hadeland.

Vekstbarometeret består av en årlig rapport og en nettside. Rapporten presenterer status for vekst og utvikling i regionen, samt hva som kan forklare veksten i Ringeriksregionen.

På nettsiden «vekstbarometerusn.no» presenteres ulike variabler som beskriver målene for vekst og ulike faktorer som gir grunnlag for vekst. Variablene er presentert samlet for Ringeriksregionen og for hver kommune. I tillegg presenteres relevante variabler for utvalgte kommuner.

Mange viktige politiske og næringsmessige beslutninger og prioriteringer skal fattes i Ringeriksregionen de kommende årene. Vekstbarometeret er derfor utviklet for å gi et objektivt og faglig forankret faktagrunnlag som grunnlag for viktige beslutninger. Hva er veksten i regionen? Hva kan forklare veksten? Hva vil være viktig å legge til rette for slik at Ringeriksregionen også i framtiden skal forbli et godt sted å bo, jobbe og drive næringsvirksomhet.

Vekstbarometeret gir svar.

[Vekstbarometerusn.no](http://vekstbarometerusn.no)